Šviesa ir Gyvenimas Nr. 5.

Kristus ar yra Dievas?

PARAŠĖ
Kun. D-ras *A. MALIAUSKIS.*

KAUNAS ---- 1928 M.

„Šviesos" spaustuvė Jakšto gatvė Nr. 2.

NAUJŲ KNYGUČIŲ SERIJA:

„ŠVIESA IR GYVENIMAS".

Tos serijos redaktorius ir leidėjas yra kun. A. Maliauskis.

Kad apsaugoti mūsų žmones nuo subedievėjimo bei ištvirkimo, o mūsų tautą nuo pražuvimo, reikia padaryti iš mūsų žmonių susipratusius katalikus. Tam gali daug padėti atatinkamos knygelės, jei jų kuo daugiausia išplatinus mūsų visuomenės tarpe. Delto šitos serijos knygelės atiduodamos ypatingai palengvintomis sąlygomis, būtent:

Kas ima tos serijos knygučių nemažiau, kaip už 500 litų, skaitant brutto kaina, ir tuoj užmoka už jas pinigus, tam duodama nuolaidų 40%.

Kas ima tos serijos knygelių nemažiau, kaip už 100 litų ir tuoj užmoka pinigus arba jų užsisako už tiek apdėtu mokesčiu, tam duodama nuolaidų 35%.

Esant atatinkamai garantijai, kad bus sutartu laiku atsiskaityta, duodama tų knygučių ir komisan knygynams, gerb. kunigams, Kat. Veik. Centrui, jo skyriams, ateitininkų, pavasarininkų, blaivybės, tretininkų skyriams ir kitokioms katalikiškoms organizacijoms. Nuolaidų duodama apie 30%. Nuolaidų didumas pareina nuo daugumos išplatintų knygučių ir nuo reguliarumo atsiskaityme.

Komisan paimtąsias ir neparduotąsias knygutes galima sugrąžinti, bet tik tuomet, jei jos tebėra tokios, kokios buvo paimtos. Išpiaustytų, suteptų, sulaužytų, ar kaip kitaip apnaikintų atgal nepriimama.

Kun. J. Gaš...

Šviesa ir Gyvenimas Nr. 5.

Kristus ar yra Dievas?

PARAŠĖ
Kun. D-ras *A. MALIAUSKIS.*

KAUNAS ——— 1928 M.

„Šviesos" spaustuvė Jakšto gatvė Nr. 2.

Nihil obstat.

Can. *B. Česnys*, Censor.

Nr. 41[illegible]

I M P R I M A T U R.

Kaunae, die 31 Ianuarii 1928 m.

C. Šaulys,

(L. S.) Vicarius Generalis,

Praelatus S. S.

ĮŽANGA.

Praėjusią vasarą privažiavo į Palangą daug svečių. Ten nuvyko ir inžinierius Petras Budriūnas, kad sustiprintų pairusią savo sveikatą. Inžinierius Budriūnas buvo labai mokytas ir dievotas vyras, ką tik sugrįžęs iš užsienio.

Bevaikščiodamas Birutės pušyne, Budriūnas kartą sutiko savo seną pažįstamą gydytoją Antaną Paberžį ir advokatą Pabijoną Pečiukaitį. Antanas Paberžis buvo laisvamanis, o Pabijonas Pečiukaitis buvo karštas socialistas.

Eina jie trys pro Kristaus stovylą, kuri yra pušyne, netol grapo Tiškevičiaus rūmų.

— Koki graži Kristaus stovyla, sako, skrybelę nusiimdamas, inžinierius Budriūnas. Kaip maloniai čia Kristus išreikštas, rodos, kad ir nusidėjėlį jis priglaustų prie savo širdies.

Gydytojas Paberžis. — Hm, man labai nuostabu, kad Tamsta toks šviesus žmogus, dár mauni kepurę eidamas pro Kristaus stovylą, o gal jį ir savo Dievu tebelaikai?

Inžinierius Budriūnas. — Taip, aš tikiu, kad Kristus yra Dievas, Dievo atsiųstasis Išganytojas, Atpirkėjas, delto aš jį garbinu ir pro jo stovylą eidamas skrybelę keliu.

Gydytojas. — O juk laisvamaniai padėjo tiek daug pastangų, kad įrodyti, jog tai yra didelė klaida. Ir per tas laisvamanių pastangas Kristus yra jau numarintas ir palaidotas.

Inžinierius. — Tiesa, jūs, laisvamaniai, taip giriatės, bet tomis savo kalbomis nė patys netikite. Jei Kristus jau yra jūsų numarintas ir palaidotas, ko jūs su juo bekovojate? Juk labiau nebenužudysite, labiau negyvą nebepadarysite tą, kas jau yra numarintas. O, jei jūs, laisvamaniai, taip uoliai kovojate su Kristumi, matyt ir patys esat įsitikinę, kad Kristus tebėra gyvas, kad jis tebeviešpatauja žmonijai.

Gydytojas. — Pagaliau man nesvarbu, ar tikės žmonės į Kristų, ar ne.

Inžinierius. — Ir man taip rodos, kad Tamstos aiškiai nenumanote to svarbumo. O juk nuo tikėjimo į Kristų ar netikėjimo į jį pareina ir pasaulio tvarka ir žmonijos kultūra, ir amžinas gyvenimas arba amžinas pražuvimas.

Advokatas Pabijonas Pečiukaitis. — Man visai nesuprantama, kaip mūsų pirmųjų tėvų nuodėmė galėjo tekti visiems žmonėms, ir kam žmonėms buvo reikalingas Atpirkėjas.

Inžinierius. — Tai suprasti nėra taip labai sunku. Tokių dalykų yra ir dabar. Kai tėvas pralėbauja turtus ir subankrutija, tų turtų jis nustoja ne vien sau pačiam, bet ir savo vaikams, ir savo familijai. Taip pat buvo ir su pirmaisiais mūsų tėvais. Adomas ir Ieva per savo nuodėmę nustojo dangaus ir Dievo malonių ne vien sau, bet ir visiems savo vai-

kams, kitaip sakant, visai žmonijai. Dievas pasigailo žmonių ir atsiuntė jiems Atpirkėją, kurs yra vadinamas Jėzumi Kristumi arba Mesiju.

Gydytojas. — Ką reiškia Jėzus, Kristus, Mesijas?

Inžinierius. — Jėzus yra žydiškas žodis ir reiškia Išganytoją. Kristus yra graikiškas žodis ir reiškia pateptas. Mesijas yra žydiškas žodis ir reiškia pateptas. Išganytoją vadiname pateptu delto, kad senovėje patepdavo šv. aliejais ir pranašus, ir karalius ir kunigus. O Išganytojas yra ir pranašas, ir karalius ir kunigas, delto Jis ir vadinamas pateptu arba Kristumi.

AR YRA KADA KRISTUS BUVĘS?

Advokatas. — O man rodos, kad Kristaus nė būte nėra buvę.

Inžinierius. — Tiesa, kai kurie socialistai ir laisvamaniai taip kalba, bet ta jų kalba yra klaidinga. Kad Kristus gyveno ant žemės, tai liudija visupirma visos evangelijos. Evangelijose aprašyta, kur Kristus gimė, kas buvo jo motina, kaip jis gyveno, ko jis mokė, kokius stebuklus jis darė, kaip žydų kunigai ir vyresnieji Kristų suėmė ir privertė Pilotą jį nukryžiuoti, kaip Išganytojas prisikėlė iš numirusių.

Kristaus gyvenamas buvo ne slaptas, bet viešas. Jo gyvenimu, jo mokslu buvo susirūpinusi visa žydų tauta, o paskiau ir platusis pasaulis. Tūkstančiai žmonių girdėjo jo mokymą, tūkstančiai žmonių matė jo stebuklus, tūkstančiai žmonių matė jį mirš-

tantį ant kryžiaus, šimtai žmonių matė jį atsikėlusį iš numirusių ir žengiantį į dangų.

Jei Kristaus, kaip sakote, nė būt nebuvo, tai kaip jis, nebūdamas, galėjo mokyti žmones, kaip jis, nebūdamas, galėjo daryti stebuklus? Juk prieš šimtą metų Tamstų nė katro nebuvo, o nebūdamu argi galėjote ką padaryti?

Advokatas. — Nebūdamas, nieko nepadarysi. Tai aišku.

Inžinierius. — Argi galėjo matyti Kristaus stebuklus tūkstančiai žmonių ir girdėti jo mokslą, jei Kristaus nė būt nėra buvę?

Gydytojas. — Jei Kristaus nė būt nėra buvę, aišku, kad nieks nebūtų nei jo mokslo girdėjęs, nei jo stebuklų matęs.

Inžinierius. — O visos evangelijos liudija, kad Kristus mokė žmones, kad jis darė daug stebuklų, kad tūkstančiai žmonių matė tuos stebuklus, girdėjo jo mokslą. Iš to aišku, kad Kristus tikrai gyveno ant žemės.

Gydytojas. — Tai aišku, kaip dieną.

Inžinierius. — Kaip galėjo žydų kunigai suimti Kristų ir jį nukryžiuodyti, jei Kristaus nė būte nebuvo?

Gydytojas. — Iš to taip pat aišku, kad Kristus gyveno ant žemės.

Inžinierius. — Po kelių dienų Kristui įžengus į dangų, apaštalai ėmė skelbti žydams Kristų, sakydami: Jūs neteisingai nukryžiavote Kristų. Jis yra Dievo atsiųstasis Mesijas.., Įtikėkite į Kristų,

kurį patys girdėjote mokant, patys matėte jo stebuklus, patys jį nukryžiavote.

Jei Kristaus visai nebūtų buvę, argi apaštalai būt galėję taip skelbti žydams Kristų? Juk kiekvienas būtų pasakęs: „Tiems vargšams, matyt, protas susimaišė. Jie skelbia mums Kristų, kurį mes girdėję, matę jo stebuklus, jį nukryžiavę, o to jų Kristaus nė būte nėra buvę". Pagalvokite, argi Tamstos ne tą patį pasakytumėte.

Advokatas. — Taip pasakytų kiekvienas protingas žmogus.

Inžinierius. — O žydai taip nekalbėjo. Jų tūkstančiai įtikėjo į Kristų, o paskiau už jį ir savo galvas padėjo. Atsiminkime, kad tie žydai gyveno tuo pačiu laiku ir toje pačioje vietoje, kur ir Kristus. Jei jie įtikėjo į Kristų ir už jį savo galvas padėjo, jie tikrai žinojo, kad Kristus iš tikrųjų gyveno ir kad jis yra Dievo atsiųstasis Mesijas.

Taip pat labai svarbus yra šv. Pauliaus (Povilo) liudijimas. Šv. Paulius buvo mokytas vyras. Jis gyveno vienu laiku su Kristumi. Pirma jis buvo Kristaus persekiotojas. Atsivertęs ir įtikėjęs į Kristų, jis užsidegė tokia jo meile, jog sakydavo: gyvenu nebe aš, bet manyje gyvena Kristus.

Savo gromatose šv. Paulius kalba, kad Kristus įsteigė šv. Sakramentą, kad buvo Judos išduotas ir t. t. Visa tai aiškiai rodo, kad Kristus iš tikrųjų gyveno ant žemės.

Ne vien apaštalai, bet ir patys pagonys liudija apie Kristų. Didis romėnų istorikas Tacitus, kurs gyveno kelios dešimts metų po Kristaus, rašo, kad

ciesorius Neronas uždegė miestą, o, norėdamas nukreipti nuo savęs žmonių piktumą, apkaltino krikščionis ir liepė daugybę jų suimti. Krikščionys, sako Tacitus, buvo sekėjai Kristaus, kurį Poncijus Pilotas nuteisė mirti ir nukryžiavo viešpataujant ciesoriui Tiberijui.

Jei Kristaus nebūtų buvę, kaip galėjo Pilotas nuteisti jį mirti ir jį nužudyti? Argi gali būt nuteistas mirti ir nužudytas tas, kurio nėra ir nė būt nėra buvę?

Advokatas. — Aišku, kad negalima nuteisti mirti ir nužudyti tą žmogų, kurio nėra ir nė būt nėra buvę.

Inžinierius. — O Kristus, kaip liudija evangelijos ir anų laikų istorikas Tacitus, buvo Piloto nuteistas mirti ir nužudytas. Iš to aišku, kad Kristus yra iš tikrųjų gyvenęs.

98 metais po Kristaus Rymo ciesorium tapo Trajanus. Bitinijos krašto valdytojas Plinijus Jaunesnysis kreipiasi į ciesorių, klausdamas, ką daryti su krikščionimis, kurių yra pilni ne vien miestai, bet ir miesteliai. Jei Kristaus nė būte nebuvo, iš kur jo sekėjų pilni miestai ir miesteliai?

Juk visi žinome, kad prieš Kristų žmonės buvo arba žydai, arba pagonys. Jei Kristaus nė bute nebuvo, kaip minios žydų ir pagonų galėjo tapti Kristaus sekėjais arba krikščionimis? Juk nieks pats nepasidaro?

Kad Kristus gyveno ant žemės, tai liudija krikščionių religija, kurią Kristus įsteigė. Tai liudija ir žydų tauta, kuri Kristų nužudė, kuri jo nekenčia ir kuri už bausmę tebėra išblaškyta po visą pasaulį.

Kad Kristus gyveno ant žemės tai liudija tūkstančiai ir tūkstančiai šv. kankinių, kurie už Kristų ir už jo mokslą savo galvas padėjo. Žymus galvočius ir mokslininkas Paskal (Pascal) sako: „Aš tikiu tais liudytojais, kurie už savo liudijamąją tiesą galvą atiduoda". Tokių liudijimų, kaip Kristus, neturi nė vienas žmogus, kuris kada nors yra gyvenęs pasaulyje.

Gydytojas. — Apie Kristaus buvimą negali abejoti nė vienas rimtas žmogus. Kad Kristus gyveno ant žemės tai liudija šimtai milijonų krikščionių. Kasgi tad įsteigė jų tikėjimą, jų Bažnyčią, jų religiją, jei ne Kristus. Apie Kristaus buvimą dabar begali abejoti nebent koks pamišėlis ar koks visai apjakęs fanatikas.

Advokatas. — Dabar ir man aišku, kad Kristus tikrai gyveno ant žemės.

KRISTUS AR YRA DIEVAS?

Gydytojas. — Kad Kristus gyveno žydų žemėje ir įsteigė krikščionių religiją, tai yra taip aišku, kaip saulės švietimas vidudienyje. Bet mes, su katalikais vistiek nesutinkame. Katalikai skelbia, kad Kristus yra Dievas, o mes, laisvamaniai, to pripažinti negalime. Mes pripažįstame, kad Kristus buvo didžiausis religijos įsteigėjas, didžiausis genijus, aukščiausis dorybės pavyzdys, išmintingiausis vyras, kokio kito niekuomet nėra buvę, bet jis tėra tik žmogus, o ne Dievas.

KRISTAUS DIEVYBĖS ĮRODYMAI.

I. Kristaus ypatybės.

Inžinierius. — Taip, laisvamaniai ir socialistai, negalėdami paneigti neapsakomos Kristaus išminties šventumo ir t. t., vadina Kristų kilniausiu, doriausiu, išminčiu iš Nazareto, didžiausiu religijos įsteigėju. Tiesa, Kristaus išmintis yra nė su kuo nesulyginama. Jis niekur nieko nesimokė, o jau dvylikos metų amžiaus Jeruzolimos bažnyčioje stebino pačius didžiuosius žydų mokslininkus ir išminčius. Augančiam jo išmintis nesikeitė. Ji buvo ir yra pilna nuo pat pradžios. Kristaus išmintis yra nepasiekiama. Istorija rodo, jog antros tokios išminties pasaulyje nėra buvę.

Kristaus dvasios žvilgsnis eina per visas gelmes, per visas plotmes, ir visas aukštybes. Jam yra atdaros visos širdies paslaptys. Jis žino Natanaelio mintis (Jo. 1, 48—50[1]), mintis savo priešininkų (Mat. 9, 4; 12, 25). Jis žino samaritonės nuodėmes (Jo. 4, 17—19). Jis kalbėjo neabejodamas, kaip galybę turįs (Mork. 1, 22). Toks pat didelis yra ir jo šventumas.

Jis neturėjo jokio, nė mažiausio nusikaltimo. Tatai ir didžiausiems savo priešininkams jis galėjo pasakyti: „kas iš jūsų gali parodyti manyje nuodėmę?“ (Jo. 8, 46). Ir didžiausieji Kristaus prieši-

---

[1]) Skaitlinės nurodo, kokioje šventraščio vietoje tai parašyta.

ninkai, kurie stengės surasti jame bent kokį nuodėmės šešėlį, negalėjo įrodyti jokio nusikaltimo.

Tas neturėjimas jokios kaltės yra dieviškas antspaudas, kuris rodo, kad Kristus yra ne paprastas žmogus, bet Dievo Tėvo prižadėtasis ir atsiųstasis Atpirkėjas.

Kristaus šventumas ypatingai skaisčiai žiba jo dorybėmis.

Išganytojo valia visumet buvo sujungta su Dievo Tėvo valia. Jo širdis degė nuolatine žmonių, pagaliau nusidėjėlių, meile. Jo begalinė žmonių meilė nepasikeitė pagaliau nė ant kryžiaus. Žmonės jį žudo, išjuokia, niekina, o jis meldžias už savo žudytojus.

Kristaus nusižeminimas buvo begalinis. Būdamas dangaus ir žemės Karalius, jis užgimė tarp gyvulių, suvystytas menkais vystyklėliais, guli padėtas ėdžiose. Išaugęs, jis buvo paklusnus ir savo motinai ir šv. Juozapui. Nors pati išmintis jo lūpomis kalbėjo, tačiau, niekinamas, bepročiu laikomas, žemiau už žmogžudžius statomas, jis tyli, nieko nesako (Isai. 53, 7). O kada žmones, matydami jo stebuklus, nori jį pakelti į karalius, jis nuo jų pasislepia.

Pastebėtina ir tai, kad Kristus tų doros aukštybių yra pasiekęs be jokių vidaus kovų. Tas doros aukštumas jam yra visai natūralus.

Tatai Kristaus ypatybės verčia mus pasakyti tą patį, ką pasakė pagonių karininkas: „Tikrai tas buvo Dievo Sūnus".

Gydytojas. — Tikra tiesa, kad Kristus buvo išmintingiausis, kad jo dora buvo taip aukšta ir taip

savotiško būdo, jog niekumet nebuvo nė vieno žmogaus, kurs galėtų susilyginti su juo savo dorybėmis Bet iš to man dar ne visai aišku, kad Kristus yra Dievas.

Inžinierius. — Yra daug ir kitokių įrodymų, iš kurių aiškiai matyti, kad Kristus yra Dievas.

Advokatas. — Kokie yra tie įrodymai, ir mes norėtumėm išgirsti bent vieną.

II. Paties Kristaus liudjimas.

Inžinierius. — Kristus pats liudija, kad jis yra Dievas.

Kristus pats save vadina Dievo Tėvo atsiųstuoju Mesiju. Buvo šitaip. Moteriškė samarietė, susitikusi Išgagnytoją prie Jokūbo šulinio sako jam: „Aš žinau, kad ateis Mesijas" (tai yra Kristus). O Išganytojas jai atsako: „Aš esu (Mesijas), kuris su tavim kalbu" (Jo. 4, 25, 26).

Kristus pripažįsta sau tokią pat galybę, kokią teturi tik Dievas. Savo vardu ir savo galybe jis pertaiso Senąjį Įstatymą, kurį žydams buvo davęs Dievas. Kristus sako: „Jūs girdėjote, kad seniesiems pasakyta: Neužmuši... O aš jums sakau: Kiekvienas, kurs pyksta ant savo brolio, bus pasmerktas teisme" (Mat. 5, 21, 22). O perdirbinėti Dievo duotuosius įstatymus tegali pats Dievas.

Nuodėmė yra Dievo įžeidimas, tad vienas Dievas ir tegali atleisti savo įžeidimus arba nuodėmes. Kristus savo vardu ir savo galybe atleidžia nuodėmes. Pavyzdžiui Kaparnaumo mieste atnešė pas Kristų stabo ištiktą žmogų. Jėzus jam tarė: „Pasi-

tikėk sūnau, tavo nuodėmės tau atleistos" (Mat. 9, 2). Tai girdėdami, žydų mokytojai piktinos ir sakė: „Tasai piktžodžiauja" (Mat. 9, 3), nes visi žinojo, kad nuodėmes atleisti tegali tik pats Dievas.

Jėzus, matydamas jų mintis ir norėdamas jiems įrodyti, kad jis turi galybę nuodėmėms atleisti, tarė jiems: „Kam jūs manote piktą savo širdyje? Kas lengviau pasakyti: Tavo nuodėmės tau atleistos, ar sakyti: kelkis ir vaikščiok? Bet kad žinotumėt žmogaus Sūnų turint ant žemės valdžią atleisti nuodėmėms, tuomet jis tarė stabo ištiktam: kelkis, imk savo patalą ir eik į savo namus. Tasai atsikėlė ir nuėjo į savo namus" (Mat. 9, 4—8).

Kaip matote, Kristus čia ne vien atleidžia ligonio nuodėmes, bet ir stebuklą padaro, išgydo ligonį, kad įrodytų, jog jis turi galybę nuodėmėms atleisti.

Kristus atleido nuodėmes Marijai Magdalenai, nes ji labai mylėjo Kristų (Luk. 7, 36 ir sek.). Iš to aišku, kad mylėti Kristų yra mylėti gailestingąjį Dievą, galintį nuodėmes atleisti.

Kristus pats save vadina pasaulio Viešpačiu, aukščiausiu Teisėju, kurs teis gyvus ir numirusius. Jis sako: „Ne kiekvienas, kurs man sako: Viešpatie, Viešpatie! įeis į dangaus karalystę, bet kas daro valią mano Tėvo, esančio danguje„ tas įeis į dangaus karalystę. „Daugelis man sakys aną dieną: Viešpatie, Viešpatie! argi ne Tavo vardu išvarinėjome velnius, ir ar ne Tavo vardu darėme daug stebuklų?" (Mat. 7, 21, 22). Tokiems teismo dienoje Kristus žada atsakyti: „Aš niekumet jūsų nepažinau" (Mat. 7, 23).

Kaip Tamstoms atrodo, kas gali taip kalbėti, ar žmogus, ar Dievas?

Advokatas. — Vyriausiai spręsti, kas turi eiti į dangų, o kas turi būt atmestas, tai dalykas ne žmogaus, bet Dievo.

Inžinierius. — Kristus save lygino su Dievu Tėvu, sakydamas: „Eidami tat mokykite visas gimines, krikštydami juos vardan Tėvo ir Sūnaus ir Šv. Dvasios". Taigi Kristus liepia krikštyti žmones, kaip Dievo Tėvo taip ir savo vardan.

Kristus sakos turįs tokią pat galybę, kaip ir Dievas Tėvas (Jo. 5, 16—21).

Kitoje vietoje Kristus sako žydams: „Aš ir Tėvas esame vienas" (Jo. 10, 30). Tais žodžiais Kristus vėl lygina save su Dievu Tėvu. Žydai, girdėdami tą jo kalbą, nori jį akmenimis užmušti, sakydami: „Ne už gerą darbą mes Tave mušame, bet už piktžodžiavimą, ir kad Tu, būdamas žmogus, darai pats iš savęs Dievą" (Jo. 10, 33).

Aukščiausiame žydų teisme Išganytojas viešai pasisako esąs Kristus, Dievo Sūnus. Vyriausysis žydų kunigas Kaifas teisme klausia Kristaus, sakydamas: „Prisiekdinu Tave gyvuoju Dievu, kad mums pasakytumei, ar Tu esi Kristus Dievo Sūnus? Jėzus jam tarė: „Tu tai pasakei" (Mat. 26, 64). Kitais žodžiais tariant, Kristus Kaifai atsakė: Taip, Aš esu Kristus, Dievo Sūnus. Tuomet vyriausiasis kunigas perplėšė savo rūbus, sakydamas: „Jis supiktžodžiavo Dievui" (Mat. 26, 65). Ir visi nutarė, jog Kristus yra vertas mirties, nes sakosi esąs Dievo Sūnus.

Gydytojas. — Juk visi tikintieji sakosi esą Dievo vaikai. Delko žydai taip pasipiktino iš tų Kristaus žodžių?

Inžinierius. — Kristus vadina save Dievo Sūnumi ne tokiu, kokie mes esame, bet vienintėliu Diėvo Sūnumi, tikru Dievu, lygiu su Dievu Tėvu ir Šv. Dvasia. Tai matyti ir iš pirmiau minėtųjų Kristaus žodžių, kuirais jis sako žydams: „Aš ir Tėvas esame vienas" (Jo. 10, 30). Taip suprato ir žydai. Delto jie sakė, kad jis piktžodžiauja Dievui, o nuvedę Kristų pas Pilotą, kaltino jį sakydami: „Mes turime įstatymą, ir, žiūrint įstatymo, jis turi mirti, nes padarė iš savęs Dievo Sūnų" (Jo. 19, 7).

Kartą Kristus pakłausė savo apaštalų, sakydamas: kuomi žmonės Mane laiko? Apaštalai jam atsakė: vieni sako, kad tu esi Jonas krikštytojas, kiti—kad esi Elijas, kiti—kad esi Jeremijas, ar koks kitas pranašas. Tuomet Kristus jiems tarė: o jūs kuomi mane laikote? Į tą iškilmingą Kristaus klausimą šv. Petras jam atsakė: „Tu esi Kristus; gyvojo Dievo Sūnus" (Mat. 16, 13—16). Taigi šv. Petras visų apaštalų vardu pavadino Kristų Dievo Sūnumi. Kaip manote, ar Kristus subarė šv. Petrą už tokį pavadinimą, ar ne.

Advokatas. — Jei Kristus būtų buvęs ne Dievas, o tik doras, išmintingas žmogus, būtinai turėjo subarti šv. Petrą už tokį pavadinimą. Juk, jei kas, nebūdamas Dievas leidžia save vadinti Dievu, tas šventvagiškai pasisavina Dievo vardą ir delto yra arba pamišėlis, arba paskutinis niekšas, apgaudinėtojas. Ką sakytumėt apie mane, kad aš leisčiau

save vadinti Dievu! Juk sakytumėt, kad aš esu didžiausias niekšas, nes būdamas paprastas žmogus, leidžiuos Dievu vadinamas.

Inžinierius. — Tamsta teisingai galvoji. Kas nebūdamas Dievas, leidžia save Dievu vadinti, tas tikrai yra niekšas ir apgaudinėtojas.

Kristus šit ką šv. Petrui už tai pasakė: „Palaimintas esi Simonai, Jono sunau, nes ne kūnas ir kraujas tai tau apreiškė, bet mano Tėvas, kurs yra danguje. Ir aš tau sakau, kad tu esi Petras (tai yra uola) ir ant tos uolos pastatysiu savo Bažnyčią, ir pragaro vartai jos nenugalės. Ir aš duosiu tau dangaus karalystės raktus; ką tu suriši ant žemės bus surištas ir danguje ir ką tu išriši ant žemės bus išrišta ir danguje" (Mat. 16, 17—19). Taigi Kristus ne tik nesubarė šv. Petro už pavadinimą jį Dievo Sūnumi, bet dar suteikė jam savo Bažnyčioje aukščiausią galybę.

Kitą kartą Kristus leido dar aiškiau save pavadinti Dievu.

Buvo šitaip. Prisikėlęs iš numirusių Kristus pasirodė apaštalams. Jų tarpe nebuvo tik šv. Tomo. Šitasis atsisakė tikėti į prisikėlusį Išganytoją, kol pats išmatuos Kristaus žaizdas. Kitą kartą tas žaizdas išmatavęs, šv. Tomas įtikėjo ir puldamas po Išganytojaus kojų, sušuko: „Mano Viešpats ir mano Dievas" (Jo. 20, 28). Taigi čia šv. Tomas Kristų pavadino Dievu: Už šitąjį pavadinimą Kristus nesubarė šv. Tomo, tik pasakė jam: „Kadangi mane matei, Tomai, tu įtikėjai; palaiminti, kurie nematė ir įtikėjo" (Jo. 20, 29).

Taigi Kristus ir pats sakės esąs Dievo Tėvo atsiųstasis Išganytojas, ir kitiems leido aiškiai ir viešai save vadinti Dievu, ir darė stebuklus patvirtinti tam, kad jis yra Dievas.

Dabar iš dviejų viena: ar Kristus tikrai yra Dievas, ar ne. Jei kas, nebūdamas Dievas, sakytųs, esąs Dievas, tas, kaip jau minėta, būtų arba visiškas pamišėlis, arba paskučiausis niekšas, apgaudinėtojas.

O Kristus buvo išmintingiausis, delto jis negalėjo klysti. Jis buvo švenčiausis, delto jis negalėjo žmonių apgaudinėti. Kadangi jis pats sakos esąs Dievas, aišku, kad jis tikrai yra Dievas.

Gydytojas. — Iš tikrųjų, šis Tamstos įrodymas mane verste verčia pripažinti, kad Kristus yra Dievas. Bet vis delto norėčiau išgirsti ir kitų įrodymų, iš kurių aiškiau matyčiau, kad Kristus yra Dievas.

III. Pranašystės.

Inžinierius. — Noriai įrodysiu Tamstai Kristaus Dievybę ir kitokiu būdu.

Kad Kristus yra Dievo žadėtasis Išganytojas ir Dievas tai rodo ir pranašystės.

Kada mūsų pirmieji tėvai nusidėjo, Dievas pasigailo žmonių giminės ir prižadėjo Adomui su Ieva atsiųsti Išganytoją (Gen. 3, 15). Tą prižadėjimą Dievas pakartojo patriarkams: Abraomui, Izaokui ir Jokūbui (Gen. 12, 3; 18, 18; 26, 4; 28, 14).

Žydų tauta per tūkstančius metų laukė pažadėtojo Mesijaus. Tą tikėjimą į pažadėtąjį Mesiją žydų tautoje palaikė pranašai, kuriuos Dievas siuntė įvairiais laikais.

Patriarkas Jokūbas, mirdamas pranašauja, kad Išganytojas užgims iš Judo giminės ir kad jis ateis tuomet, kai žydų valstybė neteks savistovumo (Gen. 49, 10). Tai buvo pranešta per pusantro tūkstančio su viršum metų. Kristaus atėjimo laiką dar aiškiau nurodė žydams Danielis pranašas (Dan. 9, 24—26). Pranašas Aggeus paskelbė, kad Kristus bus toje bažnyčioje, kurią atstatė žydai, sugrįžę iš Babilono nelaisvės (Agg. 2, 7, 8). Malachijas pranašas skelbė, kad ateis Kristaus pranokėjas, t. y. šv. Jonas Krikštytojas.

Isaias pranašauja, kad Kristus užgims iš nekaltos mergaitės (Is. 7, 14). Michaeas praneša, kad Kristus užgims Betleheme (Betliejos miestelyje) (Mich. 5, 2). Zacharijas išpranašavo, kad Kristus iškilmingai, kaip karalius, įjos į Jeruzolimą (Zach. 9, 9, 10).

Psalmėse buvo išpranašauta, kad Kristus užgims iš Dovido karaliaus giminės (Ps. 88, 30—38), kad jis pats bus karalius (Ps. 44, 2, 12—16), kad Kristus Dievo Sūnus, pagimdytas prieš amžius (Ps. 2, 7), kad jis vadinas Dievas (Ps. 44, 7, 8), kad sėdi Dievo Tėvo dešinėje (Ps. 109, 1, 5), kad Išganytojas kentės baisias kančias, išjuokimus, išniekinimus (Ps. 21, 2, 7—22), kad bus perdurtos jo rankos ir kojos (Ps. 21, 17, 18), kad budeliai pasidalys jo drabužius (Ps. 21, 19), kad jis garbingai atsikels iš numirusių (Ps. 21, 31; 15, 8—11), kad Kristaus įsteigtoji Bažnyčia bus per amžius (Ps. 47, 7; 71, 5, 7, 17).

Visa tai ir daug kitų dalykų apie Kristų pranašai paskelbė žydams per daug šimtų metų prieš Išganytojaus atėjimą.

Tais pranašavimais Dievas Tėvas tarytum pirštu rodė žmonėms, koks bus jo siunčiamasis Išganytojas, kada ir kur jis užgims, kas bus jo motina, kaip jis gyvens, kentės ir numirs del mūsų išganymo, kad jis atsikels iš numirusių, įsteigs savo Bažnyčią, kuri bus per amžius. Visi tie pranašavimai išsipildė Kristuje ir tik viename Kristuje.

Gydytojas. — Ir man taip pat atrodo, kad pranašavimai tarytum rodyte rodo, kad Kristus yra Dievo Sūnus, Dievo atsiųstasis Išganytojas. Bet ar nepranašavo ir pats Kristus?

IV. Kristaus paties pranašavimai.

Inžinierius. — Kur ne pranašaus, pranašavo ir pats Kristus. Jau ir Mozė skelbė, kad Išganytojas bus pranašas. Šitai jo pranašavimai.

Kristus išpranašavo, kad Judas Iskariotas išduos jį (Mat. 26, 20; Mark. 14, 18; Luk. 22, 21; Jo. 13, 21, 26), kad šv. Petras tris kartus jo užsigins pirmiau negu gaidys pragys (Mat. 26, 34). Išganytojas išpranašavo, kad jo mokiniai apleis jį (Mat. 26, 31), kad jis bus išduotas į pagonų rankas, nuteistas mirti, išjuoktas, rykštėmis plaktas, apspiaudytas, nužudytas ir kad trečią dieną atsikels iš numirusių (Mat. 16, 21; 17, 9; 20, 18, 19; Mark. 9; 30; 10, 33, 34; Luk. 9, 44). Jėzus išpranašavo savo apaštalams ir savo Bažnyčiai persekiojimus, atsiuntimą Šv. Dvasios, kad evangelija bus skelbiama visam pasauliui (Mat. 24, 9; 10, 17; Luk. 12, 11; 21, 12: Jo. 15, 26; 16, 2).

Kristus išpranašavo, kas įvyks su žydų tauta: kad bus netikrų mesijų, kad Jeruzolimos miestas bus sunaikintas, kad iš Jeruzolimos bažnyčios nebeliks akmens ant akmenio ir kad visa tai įvyks dar tame pačiame žmonių amžiuje (Mat. 24, 2, 5, 34; Mork. 13, 2, 30; Luk. 13, 34; 19, 42—44; 21; 6; 23; 28, 29), kad žydų tautos žmonės vieni dings kovose nuo kalavijo Jeruzolimą priešams apsupus, o kiti bus išvesti į nelaisvę ir išblaškyti po įvairias tautas iki pasaulio pabaigai (Luk. 2, 1, 24). Tie pranašavimai visi įvyko.

Maždaug po 30 metų Kristui įžengus į dangų, atsirado žydų žemėje netikrų mesijų, įvyko sukilimų prieš Romos ciesorių, kuris atsiuntė į Palestiną didžią armiją. Romos armija, Tito vadovaujama, apsupo Jruzolimą tuo laiku, kada buvo žydų velykos, kada žydai iš visos Palestinos buvo susirinkę į Jeruzolimą. Po ilgų kovų Jeruzolimo miestas buvo paimtas ir beveik visas iš pamatų sugriautas. Liepsnose dingo ir Jeruzolimo bažnyčia, kurią vyriausysis karo vadas Titus buvo įsakęs išgelbėti. Iš tos garbingos bažnyčios nebeliko akmens ant akmenio.

Per Jeruzolimo apsupimą žydų žuvo apie milijoną žmonių, o 90 tukstančių buvo parduota į nelaisvę. Žydai buvo išblaškyti po pasaulį ir tebėra išblaškyti iki šiol. Buvo įsteigta nauja sandara, naujos aukos, nauja kunigija (Os. 3, 4).

Iš anksto nebuvo galima natūraliu būdu sužinoti tų įvykių, nes jie įvyko ne būtinai, jie prigulėjo nuo laisvos veikiančiųjų žmonių valios. Tai buvo tikri pranašavimai.

Kadangi Kristaus pranašavimai išsipildė, aišku, kad ateitis jam žinoma, kaip atidaryta knyga, kur surašyti tie įvykiai.

Tokių įvykių, kurie pareina nuo laisvos žmonių valios, ir kurie įvyks ateityje, nė vienas žmogus savo galybe nežino. Tai težino tik vienas Dievas, arba tas, kuriam Dievas tai apreiškė. Taigi ir Kristaus pranašavimai rodo, kad jis buvo Dievo siųstas.

V. Kristaus stebuklai.

Advokatas. — Kristaus dievybei įrodyti krikščionys bene labiausiai remiasi stebuklais?

Inžinierius. — Taip. Su Kristaus dievišku charakteriu sutinka ir jo darbai, kurie rodo dievišką jo galybę.

Visas viešasis Kristaus gyvenimas pilnas didžių stebuklų, kurie aiškiai rodo, kad Kristus yra Dievas.

Kristaus stebuklai yra keleriopos rūšies.

1. Kristus darė stebuklus negyvosios gamtos srityje.

Kartą Kristus su savo Motina ir apaštalais buvo pakviestas Galilėjos Kanoje į vestuves. Vestuvėse pritrūko vyno. Jaunavedžiams del to buvo daug nemalonumo. Jėzui pagailo jaunavedžių. Jis liepė pripilti vandens šešius didžius indus ir tą vandenį permainė į vyną (Jo. 2, 1—11).

Kitą kartą apaštalai pasiėmė laivelį ir plaukė per Genezareto ežerą, norėdami nuvykti į Kapar-naumo miestą. Ten jie žadėjo susitikti Kristų. Bet

kuone viduryje ežero užklupo juos smarki audra. Netikėtai jie pamatė Išganytoją, ateinantį pas juos vandens viršumi. Tai pamatę, apaštalai nusigando. Jiems atrodė, kad čia kaž koki šmėkla vaidinas. Bet kada Kristus prisiartino prie jų ir ėmė juos raminti, sakydamas: „Nesibijokite, Aš esu“, apaštalai jį pažino, o šv. Petras tarė jam: „Viešpatie, jei tai Tu esi, liepk man ateiti pas save viršumi vandens“. „Ateik!“ pasakė Kristus. Šv. Ptras išlipo iš laivelio ir ėmė eiti vandens viršumi. Bet pamatęs ateinančias didžias vilnis, nusigando ir ėmė abejoti, o, abejodamas, pradėjo skęsti. Išsigandęs, šv. Petras sušuko: „Viešpatie, gelbėk mane!“ Jėzus ištiesė savo ranką, paėmė jį ir tarė jam: „Mažatiki, kam abejojai?“ Tada abu įlipo į laivelį, audra nutilo, ir visi laimingai priplaukė kraštą (Mat. 14, 22—33).

Nustebę apaštalai garbino Kristų, sakydami: „Tu tikrai esi Dievo Sūnus“ (Mat. 14, 34).

Kaip Tamstoms atrodo, ar gali žmogus vaikščioti vandens viršumi?

Advokatas. — Ko ir beklausi! Tai visi žino. Ir vaikas, paklaustas, ar gali prūdo viršumi pavaikščioti, pasakys, kad negalima, tuoj nugrimsi žemyn.

Inžinierius. — Kristus vaikščiojo vandens viršumi, kaip kieta žeme. Tai rodo, kad Kristus yra ne vien žmogus, bet ir Dievas, kurio ir vandnys klauso.

Kitą kartą Išganytojas su savo mokiniais plaukė laiveliu per Genezareto ežerą. Jiems beplaukiant, pakilo tokia audra, jog atrodė, kad įsibangavęs ežeras tuoj paskandins laivelį savo vilnyse. Jėzus tuomet miegojo. Apaštalai taip pabūgo audros, jog ėmė

žadinti mieganti Viešpati ir maldauti jo pagalbos. Išganytojas atsikėlė, pabarė apaštalus už jų tikėjimo silpnumą, įsakė audrai nutilti ir vilnims nurimti. Tuoj nutilo audra, vilnys nurimo ir pasidarė didelė tyla (Mat. 8, 23—27).

Keleiviams plaukiant jūra, kartais pakyla baisi audra: jūra vaitoja, vilnys, rodos, tuoj apvers laivą ir paskandins keleivius jūros sietuose. Išsigandę žmonės, šaukiasi pagalbos. Jie įmanytų kažką padaryti, kad tik audrą nutildytų. Bet audra neklauso nė vieno žmogaus, nors jis būtų ir kaž kiek mokytas, kažkiek galingas, kažkiek turtų turėtų. Tegu jis šaukia, kad ir visu balsu pakilusiai audrai, kad ji nutiltų, jo šauksmas nueis vėjais, o audra dūks kaip dūkusi.

Kas kita su Kristum. Jis įsako audrai nutilti, vilnims nurimti, ir tuoj audra nutyla, vilnys nurimsta ir įvyksta didelė tyla. Visa tai rodo, kad Kristaus klauso ir negyvoji gamta: vandenys ir vėjai. Ir tie negyvi, neprotingi dalykai rodo žmonėms, kaip su pirštu, kad Kristus yra pasaulio Viešpats, kitaip sakant, kad Kristus yra Dievas.

Kitą kartą buvo susirinkusi didelė minia, pasiklausyti Kristaus pamokymų ir pamatyti jo stebuklų. Bestovėdama ilgą laiką, minia ilgainiui išalko. Kristus, pasigailėjęs jos, nori ją pavalgydinti. Apaštalai pasakė Kristui, kad jie teturį tik penkis kepalėlius duonos ir dvi žuveli, o to neužteksią tokiai didelei miniai. Kristus liepė miniai atsisėsti, palaimino duoną, žuveles ir liepė jas išdalyti minioms. Visi valgė ir privalgė. Penkiais duonos kepalėliais ir

dviem žuvelėmis Kristus pasotino penkis tūkstančius pačių vyrų, neskaitant moterų ir vaikų.

Visiems pavalgius, Kristus tarė savo mokiniams: „Surinkite kas liko trupinių, kad nepražūtų." Taigi jie surinko ir iš penkių miežinės duonos kepalų pripildė dvyliką pintinių trupinių, kurie buvo likę pavalgius" (Jo. 6, 5—14; Mat. 14, 15—22).

Per karą pasitaiko, jog priešininkų apsuptame mieste pritrūksta valgio. Argi negali atsirasti koks mokslininkas ar galiūnas, kurs padaugintų besibaigiantį valgį?

Gydytojas. — Ne, iki šiol tokio dar nebuvo. Tokiu būdu kaip Kristus, negali padauginti valgio nė vienas. Tai pereina žmogaus jėgas.

Inžinierius. — Ir šis duonos bei žuvelių padauginimas kiekvienam aiškiai rodo, kad Kristus yra ne tik žmogus, bet ir Dievas.

Gydytojas. — Tie stebuklai daro man didelio įspūdžio. Jie aiškiai rodo, kad Kristus yra ne vien žmogus, bet ir Dievas.

2. Kristus gydo ligonius.

Kristus stebuklingu būdu gydė ligonius. Štai bent keli pavyzdžiai.

Kartą pas Kristų atėjo raupsuotas, sakydamas: Viešpatie, jei Tu norėtumei, galėtumei mane išgydyti. Jėzus palietė jį ir tarė: noriu, būk sveikas. Ir anas raupsuotasis ligonis akimirka tapo sveikas.

Advokatas. — Koki liga yra raupsai?

Gydytojas. — Raupsai yra limpanti liga, kuria sirgdamas ligonis dar gyvas ima pūti.

Inžinierius. — Kartą įeinantį į vieną sodžių Kristų sutiko dešimts raupsuotųjų. Pamatę Išganytoją, ėmė jo maldauti, kad juos išgydytų. Kristus liepė jiems nueiti ir pasirodyti kunigams. Beeidami jie visi tapo sveiki.

Jeruzolime Kristus stebuklingai išgydė žmogų, kurs buvo aklas gimęs. Žmonės, kurie jį pažino, pamatę jį reginti, teiravos kits kito, kas jam akis atidarė, ir nuvedė jį pas parizięjus. Tie teiravos jo: kas tau akis atidarė. Jis sakė, kad Jėzus Kristus atidarė jam akis. Pariziejai sako jam: žinok, kad tas, kurs tau akis atidarė yra nusidėjėlis. Išgydytasis jiems tarė: „Ar jis yra nusidėjėlis, aš nežinau; viena tik žinau, kad buvau aklas, o dabar regiu... Dievas nusidėjėlių neklauso; bet jei kas yra Dievo garbintojas ir daro jo valią, to išklauso. Nuo amžių negirdėta, kad kas būt atvėręs aklo gimusio akis. Jei jis nebūtų iš Dievo, nieko nebūtų galėjęs padaryti" (Jo. 9, 1—33). Už tokią jo kalbą pariziejai išmetė jį lauk, sakydami: „Tu visas esi gimęs nuodėmėse ir nori mus mokyti" (Jo. 9, 34).

Kristus išgydė ir kitų aklų (Mat. 21, 14).

Kitą kartą Kristui atvedė kurčią ir nebilį, prašydami, kad Kristus jį pagydytų. Išganytojas išklausė jų prašymą ir kurčią nebilį čia pat pagydė.

Kitą kartą, kada Kristus buvo Kaparnaumo mieste, priėjo prie jo šimtininkas ir maldavo sakydamas: „Viešpatie, mano tarnas guli namie stabo ištiktas, ir dideliai kankinasi". Jėzus jam tarė: „Aš ateisiu ir pagydysiu jį". Šimtininkas jam atsakė: „Viešpatie, aš nevertas, kad tu įeitum po mano stogo, bet tark

tiktai žodi, ir mano tarnas pasveiks... O Jėzus tarė šimtininkui: tebūna tau, kaip įtikėjai. Ir tą pačią valandą tarnas pagijo" (Mat. 5—14).

Kitą kartą Kristus rado Jeruzolime prie Avių vartų tvenkinio begulintį žmogų, kurs sirgo 38 metus. Jėzus tarė jam: „Kelkis, imk savo guolį ir vaikščiok. Tas žmogus tuoj pasveiko, pasiėmė savo guolį ir vaikščiojo" (Jo. 5, 1—9).

Tatai Kristus yra pagydęs visokių ligonių: aklų, raišų, kurčių, nebilių ir t. t.

Advokatas. — Kad Kristus gydė ligonius, čia nieko nauja. Juk ir mūsų gydytojai gydo ligonius. Kirstus, matyt, yra buvęs geras gydytojas.

Inžinierius. — Mokyčiausi gydytojai ilgai ir sąžiningai tirinėjo, kuriuo būdu Jėzus gydė ligonius. Nelabai senai buvo išleista knyga, kur surankioti ir surašyti tie mokslininkų tyrinėjimai[1]). Iš tų tyrinėjimų pasirodė, jog Kristaus gydymai yra visai kitokie, negu gydymai kad ir įžymiausių gydytojų, nes:

1. Kristus gydė ligonius visai ne taip, kaip gydytojai kad gydo. Kristus gydė nepaprastu būdu.

2. Išganytojas gydė ir tokias ligas, kurių negali išgydyti nė vienas gydytojas.

3. Kristus gydė ligonius vienu žodžiu ir viena akimirka. O ir patys įžymiausieji gydytojai vienu savo žodžiu nepagydo. Jie užrašo ligoniui vaistų ir gydo jį ne viena akimirka, bet kelias dienas, kelias savaites, o kartais ir kelerius metus.

---

[1]) K. Knur. Christus medicus? Freiburg, Herder.

4. Kristus, gydydamas ligonius, nevartojo tų priemonių, kurias vartoja gydytojai. Tiesa, aklą žmogų gydydamas, Išganytojas patepė jo akis su purvu. Bet visi žino, kad purvas akių negydo. Gali tepti purvais aklam akis kiek norėdamas, aklas nuo to tepimo nepraregės.

5. Yra visokių gydymo būdų. Išganytojas, gydydamas ligonius, nevartojo jų nė vieno. Paprastas jo gydymo būdas buvo šioks: atradęs kur ligonį, pasigailėjęs jo, tardavo jam: kelkis ir vaikščiok, arba: aš noriu, būk sveikas! Ir tą pačią akimirką liga apleisdavo ligonį, jis tapdavo taip sveikas, kaip nė sirgte nebūtų sirgęs.

6. Kai kurie gydytojai vartoja hipnozą. Kristus gydė ligonius ne hipnotizavimu. Tai matyti iš pačių išgydytųjų ligų. Išganytojas išgydė daugybę tokių ligų, kurių nė vienas žmogus negali išgydyti hipnotizavimu.

7. Kristus gydė ligonius ne už pinigus. Nė iš vieno ligonio jis nereikalavo jokio mokesnio. Išganytojas pats kartkartėmis sakės, jog darąs stebuklus tam, kad žmonės suprastų ir įtikėtų, jog jis yra Dievo atsiųstasis Išganytojas.

8. Kristus gydė vienu žodžiu ne vieną kokią ligą, bet įvairias ir gydytojų pripažintas neišgydomomis.

9. Žmonės, kurie matė Kristų darantį stebuklus, visi žinojo, kad jo gydymai yra visai kitokie, negu gydytojų. Tiap niekuomet nėra gydęs nė vienas žmogus. Nuo tokio gydymo iki iš numirusių prikėlimo bėra tik vienas žingsnis. Kiekvienas matė, jog Kris-

tus yra gyvybės ir mirties Viešpats, kitaip sakant, Dievas.

Gydytojas. — Man, kaip gydytojui, visai aišku, kad Kristus gydė ligonis ne taip kaip gydytojai. Nė vienas pasaulio gydytojas negali pagydyti ligonių tokiuo budu, kaip Kristus kad gydė. Iš jo gydymų šviečia dieviška galybė. Bet pasakyk man, ką Tamsta manai apie velnių varinėjimus iš apsėstųjų žmonių.

3. Kristus išvarinėjo velnius.

Inžinierius. — Kristus nesykį išvarė velnius iš apsėstųjų žmonių. Štai pavyzdžiui bent vienas kitas atsitikimas.

Kartą Kristus Kafarnaume nuėjo į žydų sinagogą. Ten buvo vienas žmogus, velnio apsėstas. Šis, pamatęs Kristų, ėmė šaukti. Kristus įsakė velniui išeiti iš žmogaus. Velnias, tąsydamas apsėstąjį ir šaukdamas didžiu balsu, išėjo iš to žmogaus. Visi stebėjos, kad ir velniai Kristaus klauso (Mark. 1, 23—28; Luk. 4, 33—37).

Kartą atvedė pas Kristų žmogų, velnio apsėstą. Apsėstasis buvo ir aklas, ir nebylys. Kristus išvarė iš jo velnią ir jį išgydė taip, kad tasai ir kalbėjo ir regėjo. Ir Kristaus priešininkai parizięjai pripažino, kad Kristus išvarė velnią, tik jie bandė įkalbėti minioms, kad Kristus išvarinėjąs velnius velnių kunigaikščio padedamas (Mat. 12, 22—24).

Kristus išvarė velnius iš daugelio kitų apsėstųjų. Šv. Matas apaštalas sako: „Atėjus vakarui, pas jį

(pas Kristų) atgabenta daug velnio apsėstų". ir Kristus vienu žodžiu išvarė piktąsias dvasias (Mat. 8, 16).

Advokatas. — Mano išmanymu, tai tvirčiausis įrodymas, kad Kristus yra Dievas, nes velniai žmogaus įsakymų nekauso. Kadangi Kristaus klausė ir velniai, aišku, kad jis yra aukščiausis visų sutvėrimų, pagaliau ir piktųjų dvasių Viešpats.

4. Iš numirusių prikėlimai.

Inžinierius. — Yra dar ir aiškesnių įrodymų, kad Kristus yra Dievas.

Kaip audros, taip pat ir mirtis žmogaus neklauso. Atėjo mirimo laikas, sugedo žmogaus kūnas ir jis miršta, nežiūrint nei jo turtų, nei jo galybės ar mokslo. Kristus įrodė, kad jis yra gyvybės ir mirties Viešpats. Jis prikėlė nemažą skaičių numirėlių. Priminsiu bent tuos, kuriuos aprašo evangelija.

Numirė 12 metų Jairo duktė. Tėvas atėjo pas Kristų ir puolė jam po kojų, prašydamas, kad prikeltų jo numirusią dukterį. Jėzus išklausė jo prašymo, nuėjo ir prikėlė jo dukterį (Mat. 9, 18, 23—26; Mark. 5, 22, 23, 35—43; Luk. 8, 41—56).

Kitą kartą Kristus ėjo į Naimo miestą. Drauge su Kristumi ėjo ir jo mokiniai ir minia žmonių. Priėjęs prie miesto vartų, Kristus sutiko būrį žmonių, kurie nešė numirėlį laidoti. Tas numirėlis buvo vienintėlis našlės sūnus. Pamatęs Kristus verkiančią našlę, pasigailėjo jos, sustabdė nešėjus ir tarė numirėliui: „Jaunikaiti, sakau tau, kelkis! Numirėlis atsisėdo ir ėmė kalbėti" Luk. 7, 14, 15). Kristus ji

atidavė jo motinai. Visus matančius apėmė baimė. Žinia apie tą stebuklą pasklido po visą žydų žemę (Luk. 7, 11—17).

Gal nė vieno stebuklo Kristus nepadarė taip iškilmingai, kaip kad Lozorių prikėlė iš numirusių.

Lozorius buvo Marijos Magdalenos ir Mortos brolis. Jie visi gyveno netoli Jeruzolimo, nedideliame miestelyje, kurs vadinos Betanija. Ne kartą jie meiliai priėmė į savo namus Išganytoją ir jo apaštalus. Išganytojas labai mylėjo ir Lozorių ir jo seseris.

Kartą Lozorius sunkiai susirgo. Kada ligonis ėmė eiti blogyn, ir mirtis rodės nebeišvengiama, Marija Magdalena ir Morta nusiuntė žmogų, pasakyti Jėzui: „Viešpatie, tas, kurį Tu myli, serga".

Išganytojas buvo tuomet toli nuo Betanijos. Išgridęs apie Lozoriaus ligą, Kristus pasakė: ta liga yra ne mirčiai, bet, kad per ją būtų pagarbintas Dievo Sūnus.

Nežiūrėdamas nei Lozoriaus ligos, nei seserų prašymo, Išganytojas pasiliko toje pačioje vietoje dar dvi dieni. Po dviejų dienų Kristus pasakė apaštalams:

Lozorius numirė, eikime pas jį. Tai pasakęs, Išganytojas su apaštalais išėjo į Betaniją.

Nuliūdusias Mariją Magdaleną ir Mortą lankė daugybė jų pažįstamų.

Sužinojusi Morta, kad Jėzus ateina, sutiko jį sakydama: Viešpatie, jei tu būtumei buvęs, būt nenumiręs mano brolis. Išganytojas, ją ramindamas, tarė: tavo brolis kelsis iš numirusių. „Aš esu atsikėlimas ir gyvybė; kas tiki į mane, nors ir numiręs būtų, bus gyvas, ir kiekvienas, kurs yra gyvas ir

tiki į mane nemirs per amžius" (Jo. 11, 25, 26). Taip, Viešpatie, sušuko Morta, aš tikiu, jog tu esi Kristus, gyvojo Dievo Sūnus, kurs atėjai į šį pasaulį. Ir Marija Magdalena, puolusi po Išganytojaus kojų, taip pat kalbėjo, kaip ir jos sesuo.

Lozorius buvo palaidotas. Jo kūnas jau buvo pradėjęs pūti.

Kristus atėjo prie Lozoriaus grabo, liepė nuritinti akmenį, kuriuo buvo užrista grabo anga. Morta Išganytojui tarė: Viešpatie, jau dvokia, nes jau keturios dienos, kaip guli palaidotas. Argi aš tau nekalbėjau, atsakė jai Jėzus, jei tikėsi išvysi Dievo garbę.

Kada akmuo buvo nuritintas, Išganytojas balsiai sušuko: „Lozoriau, išeik lauk!" Ir bepūnąs numirėlis prisikėlė iš numirusių ir išėjo iš grabo. Prikeltas iš numirusių Lozorius gyveno po to dar daug metų.

Kurie matė Lozoriaus iš numirusių prikėlimą, visi labai stebėjosi. Jų daugumas įtikėjo į Kristų. To stebuklo garsas pasklido po Jeruzolimą ir po visą žydų žemę.

Tie stebuklai traukte traukė minias prie Kristaus. Visiems buvo aišku, jog tas, kurs daro tokius stebuklus, yra ne paprastas žmogus, bet Dievo prižadėtasis ir jo atsiųstasis Išganytojas, gyvybės ir mirties Viešpats, tikras Dievas ir tikras žmogus.

Gydytojas. — Šie stebuklai ypač Lozoriaus prikėlimas, aiškiausiai įrodo, kad Kristus yra ne vien žmogus, bet ir Dievas. Mes gydytojai, žinome, jog nė vienas žmogus negali prikelti numirėlio, ypač jau

bepūnančio numirėlio. Kadangi Kristui įsakius ir numirėliai kelias, tai aiškiai rodo, kad jis yra ne vien žmogus, bet ir Dievas.

Advokatas. — Tie, kurie matė Kristaus stebuklus, ar jie pripažino juos stebuklais, ar ne?

Inžinierius. — Tie, kurie matė Kristaus stebuklus, pripažino, kad tai tikri stebuklai.

Apaštalai Kristaus stebuklus laikė tikrais stebuklais (Jo. 10, 38; 20, 30).

Kristaus stebuklus laikė tikrais stebuklais ir anų laikų žydai, del to jie bėgo prie jo, kad patirtų stebuklų (Jo. 6, 2). Dėl tų stebuklų daug žydų įtikėjo į Kristų (Jo. 1, 23). Į tuos stebuklus tikėjo ne vien praščiokų daugybė, bet ir mokytojų (Jo. 2, 2).

Kristaus stebuklus laikė stebuklais ir jo priešininkai, tik jų vieni stengėsi žmonėms įkalbėti, kad Kristus daręs stebuklus velnių kunigaikščio padedamas, o kiti, susirūpinę, tarėsi, ką daryti, kad Kristus daug stebuklų daro ir tais stebuklais patraukia prie savęs daug žmonių (Jo. 11, 27, 48). Pamatę, kad Kristus prikėlė Lozorių, jie nieko kito nebesugalvojo, tik nužudyti Lozorių, kad jis nebūtų liudytoju jo prikėlimo iš numirusių, dėl kurio daug žydų įtikėjo į Kristų (Jo. 12, 10).

Gydytojas. — Kiek žinau, stebuklus yra darę ir šventieji. Ar tokiuo pat būdu Kristus darė stebuklus, kaip ir šventieji?

Inžinierius. — Šventieji darė stebuklus ne savo vardu ir ne savo galybe. Jie meldė Kristaus, kad jis tą stebuklą padarytų. Dėl to galime sakyti, kad tuos stebuklus darė ne šventieji, bet Kristus per savo šventuosius. Štai, bent vienas, kitas pavyzdys.

Kartą apaštalai: šv. Petras ir šv. Jonas ėjo į Jeruzolimo bažnyčią. Tuo pačiu laiku ten atnešė vieną žmogų, raišą nuo pat savo gimimo. Raišasis, pamatęs šv. Petrą ir šv. Joną, paprašė jų išmaldos. Šv. Petras sako: „Sidabro ir aukso neturiu, o ką turiu, tą ir duodu: Jėzaus Kristaus Nazariečio vardu kelkis ir vaikščiok" (Ap. d. 3, 1—7): Raišasis tuoj atsikėlė, iš džiaugsmo šokinėjo ir garbino Dievą.

Žmonės, pamatę tokį stebuklą, labai nustebo (Ap. d. 3, 7—11), ir įtikėjo į Kristų apie penkius tūkstančius žmonių.

Žydų teisme paklausti apaštalai: šv. Petras ir šv. Jonas, kieno vardu jiedu padarė tokį stebuklą, atsakė: „Tebūnie žinoma jums visiems ir visai Izraėlio tautai, kad vardu mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus Nazariečio... tas stovi jūsų akivaizdoje sveikas" (Ap. d. 3, 10).

Šv. Petras rado Lydoje žmogų, vardu Enėjus. Jis buvo stabo ištiktas ir nuo aštuonerių metų gulėjo lovoje. Šv. Petras jam tarė: „Enėjau, Viešpats Jėzus pagydo tave". Enėjus tuoj atsikėlė sveikas (Ap. d. 9, 32, 33, 34). Taigi šventieji darė stebuklus Kristaus vardu.

O Kristus darė stebuklus savo vardu ir savo galybe.

Jis darė stebuklus ramiai, be jokio abejojimo, be baimės, be tęsimos, be nusistebėjimo, be vargo, kaipo visų sutvėrimų Viešpats (Mork. 1, 22). Kristus nepadarė nė vieno stebuklo tam, kad pasirodytų, ar kad patenkintų kieno žingeidumą. Savo kančiose Kristus išjuoktas ir išniekintas, nors ir visagalis bū-

damas, nedaro jokio stebuklo. Tai tikras nusižeminimo stebuklas.

Kristus darė stebuklus, pasigailęs nelaimingųjų žmonių. Kada Herodas karalius Kristaus klausinėja ir reikalauja stebuklų, Kristus tyli. Bet kada verkia našlė vienintėlio savo sūnaus, Kristus prikelia jį iš numirusių. Kada ligonis prašo pasigailėjimo, Kristus jam grąžina sveikatą. Tatai iš Kristaus stebuklų šviečia jo neapsakomas malonumas, gailestingumas ir dieviška jo galybė.

Kristus darė stebuklus ir tam, kad sustiprintų žmonių tikėjimą, kad žmonės įtikėtų, jog jis yra Dievo atsiųstasis Išganytojas, Dievo Sūnus. Išganytojas sako: „Darbai..., kuriuos aš darau, liudija, kad mane atsiuntė Tėvas“ (Jo. 5, 36). Prieš prikeldamas Lozorių iš numirusių, Išganytojas kreipias į savo dangiškąjį Tėvą, sakydamas: „Kad jie įtikėtų, jog Tu mane atsiuntei“ (Jo. 11, 42). Ir apaštalai taip pat suprato Kristų darant stebuklus, kad žmonės įtikėtų į jį (Jo. 20, 21).

Stebuklus tegali daryti tik Dievas. Kristus darė stebuklus, kad žmonės įtikėtų, jog jis yra Dievo atsiųstasis Išganytojas, Dievo Sūnus. Dievas darydamas stebuklus pats paliudijo, kad Kristus yra atsiųstasis Mesijas, Dievo Sūnus, kad jo skelbiamasis mokslas yra dieviškas.

VI. Dievo Tėvo paliudijimas.

Gydytojas. — Ar Dievas Tėvas dar kitaip nėra paliudijęs, kad Kristus yra atsiųstasis Išganytojas, Dievo Sūnus?

Inžinierius. — Taip, Dievas Tėvas tai paliudijo ir kitokiais stebuklais. Stebuklingas buvo angelo apreiškimas švenčiausiai Mergelei, kad ji taps Dievo Sūnaus motina; stebuklingas buvo Kristaus užgimimo apreiškimas piemenėliams; stebuklingas buvo pasirodymas nepaprastos žvaigždės, kuri atvedė išminčius į Betlehem.

Kada šv. Jonas krikštijo Kristų, atsivėrė dangus, pasirodė Šv. Dvasia ir nužengė ant Išganytojaus, o iš dangaus buvo girdėti balsas: „Tasai yra mano mylimasis Sūnus, kuriame turiu pamėgimą" (Mat. 3, 17; Mark. 1, 9—11; Luk. 3, 21).

Kartą Kristus pasiėmė su savim savo mokinius: Petrą, Jokūbą ir Joną, palipo su jais ant Taboro kalno, ir ten jų akivaizdoje atsimainė: Kristaus veidas žibėjo, kaip saulė, jo drabužiai pasidarė balti, kaip sniegas, o iš dangaus buvo girdėti balsas, sakąs: „Šitas yra mano mylimasis Sūnus, kuriame aš turiu sau daug pamėgimo, jo klausykite" (Mat. 17, 1—6; Mark. 9, 2—7; Luk. 9, 28—36).

Prie viso to dar reikia pridėti stebuklus, kuriuos padarė Dievas Tėvas, mirštant Kristui ant kryžiaus.

Mirštant išganytojui, užtemo nenatūraliu būdu saulė, žemė drebėjo, uolos plyšo, uždangalas, kurs skyrė švenčiausiąją Jeruzolimos bažnyčios vietą, ir ją dengė nuo šiaip jau žmonių, pats perplyšo pusiau, nuo viršaus iki apačios. Atsidarė grabai, daug numirėlių atsikėlė iš numirusių, atėjo į Jeruzolimos miestą ir pasirodė daugeliui (Mat. 27, 51—54; Luk. 23, 44, 45).

Tie visi stebuklai yra aiški, visiems suprantama Dievo Tėvo kalba, kuria jis pats liudija, jog Kristus yra jo atsiųstasis žmonėms Išganytojas Dievo Sūnus.

VII. Kristaus iš numirusių prisikėlimas.

Gydytojas. — Man rodos, kad pats aiškiausis ir pats galingiausis Kristus Dievybės įrodymas yra jo paties iš numirusių prisikėlimas.

Inžinierius. — Kristaus prisikėlimas iš numirusių yra pats didžiausis Kristaus stebuklas ir jo viešojo veikimo apvainikavimas. Tas stebuklas aiškiausiai rodo, jog Kristaus paskelbtasis mokslas yra teisingas. Iš Kristaus prisikėlimo ypatingai aiškiai žinome, kad Jėzus Kristus yra mirties Nugalėtojas, mūsų Išganytojas, tikras Dievas. Kristaus prisikėlimas yra krikščioniškojo tikėjimo ir jo teisingumo stipriausis įrodymas.

Delto tikybos priešininkai iš kailio neriasi, kad tik įkalbėtų žmonėms, jog Kristus iš numirusių neatsikėlė.

Vieni iš jų sako, kad Kristus nebuvo visai numiręs, bet tik apalpęs ant kryžiaus. Apalpusį nuėmę nuo kryžiaus ir palaidoję. Grabe gulėdamas, Kristus atsigavęs, atsikėlęs ir išėjęs iš grabo. Jei Kristus nebuvo numiręs, nebuvo tad ir jokio prisikėlimo.

Taip tatai sako vieni Kristaus ir jo tikybos priešininkai. Kiti, būtent žydai, sako, kad Kristus buvo numiręs, bet iš numirusių jis neprisikėlęs. Apaštalai išvogę jo kūną ir paskelbę žmonėms, kad Kristus prisikėlė iš numirusių.

Kiti tikybos priešininkai tvirtina, kad Kristus numirė, bet neprisikėlė, apaštalams tik taip atrodė, kad prisikėlė, nes jie taip tikėjo.

Visos tos krikščionybės priešininkų nuomonės yra klaidingos. Pažiūrėkime kiekvieną iš eilės:

Jei mes įrodysime, kad Kristus numirė ant kryžiaus ir prisikėlė iš numirusių, tuo pačiu mes įrodysime, kad jis yra tikras Dievas, ir kad krikščioniškoji religija yra paties Dievo įsteigta.

Norėdami įrodyti, kad Kristus prisikėlė iš numirusių, visų pirma turime žinoti, kad Kristus tikrai buvo numiręs.

Del Kristaus numirimo negali būt jokio abejojimo. Istorija kuoaiškiausiai rodo, kad Kristus numirė, kybodamas ant kryžiaus.

Kristus numirė ne kokiame užkampyje, bet akivaizdoje minios žmonių, kuriems labai rūpėjo Kristaus mirimas. Jie visi matė, kaip Kristus numirė ant kryžiaus.

Kristus buvo palaidotas ne gyvas, bet jau numiręs. Jis buvo pirma baisiai nuplaktas. Koks buvo to plakimo baisumas, mes bent kiek suprasime, atsiminę, kad Išganytoją plakdino, kraujo ištroškę ir neapykanta degdami žydai; o plakė žiaurūs kareiviai, kurie laikė sau didele garbe žudyti žydų Karalių.

Be to, Kristus buvo nuplaktas taip, kaip senovės romėnai kad plakdavo sukilusiuosius vergus arba didžiausius piktadarius. Tas plakimas būdavo toks baisus, jog daug numirdavo beplakami.

Kristus taip buvo nukankintas, jog galvažudžiai žydai bijojo, kad jis tik nenumirtų kelyje, benešdamas kryžių ant Kalvarijos kalno, kad jie nenustotų malonumo, matyti jų neapkenčiamąjį Kristų, kybantį ant kryžiaus. Ir pats kryžiavimas padarė Išganytojui baisias žaizdas jo rankose ir kojose. Kristaus galvažudžiai čia pat akylai žiūrėjo, kad Kristus tikrai būtų nužudytas. Visos tos aplinkybės mus verčia manyti, kad Kristus tikrai numirė ant kryžiaus.

Ir evangelistai, ir apaštalai: šv. Petras su šv. Pauliu, visi vienu balsu ir aiškiai liudija, kad Kristus numirė ant kryžiaus (Mat. 27, 50; Mark. 15, 37; Luk. 23, 46; Jo. 19, 30; Rom. 5, 6; Petro 3, 18).

Kad Kristus numirė ant kryžiaus, tai liudija ir Juozapas iš Arimateos. Jis atėjo prie Piloto prašytī, kad šis leistų palaidoti numirusio Kristaus kūną.

Kad Kristus numirė ant kryžiaus, tai liudija ir Romos kareivių karininkas centurijonas. Juozapui iš Arimateos prašant leidimo palaidoti Kristaus kūną, Pilotas nenorėjo tikėti, kad nukryžiuotasis Kristus būtų taip greit numiręs, dėlto jis pašaukė minėtąjį centurijoną ir paklausė jo: ar jau numirė Kristus? Centurijonas oficialiai pranešė šalies gubernatoriui Pilotui, kad Kristus jau numirė. Tas centurijonas ne nuo ko kito girdėjo, bet pats matė savo akimis, kad Kristus numirė ant kryžiaus, nes jis pats vadovavo visam Kristaus kryžiavimo darbui (Mork. 15, 43—45). Taigi Kristaus mirtis vra oficialiai pripažinta.

Kad Kristus numirė ant kryžiaus, tai liudija ir šitas atsitikimas. Ir Išganytojas, ir kartu su juo du

piktadariu (latru) buvo nukryžiuoti didžiajame penktadienyje. Kitą dieną buvo žydų velykos. Nukryžiuotieji mirdavo ilgai. Paprastai jie kankindavosi ant kryžiaus po kelias dienas. Žydai, norėdami, kad nukryžiuotieji nesikankytų ant kryžiaus per jų velykas, nutarė juos pribaigti. Delto jie nusiuntė kareivius ir jiems įsakė sulaužyti nukryžiuotųjų kaulus, kad jie greičiau numirtų.

Kareiviai, gavę tokį įsakymą, nuėjo prie vieno piktadario, kurs buvo nukryžiuotas šalip Kristaus, atradę jį gyvą, sulaužė jo kaulus. Atradę ir antrąjį piktadarį dar gyvą, sulaužė ir jo kaulus. Atėję kareiviai pas Kristų ir pamatę, kad jis jau nebegyvas, nebelaužė jam kaulų, nes kam belaužysi kaulus ir begreitinsi mirtį, kad jis jau numiręs. Taigi ir tie kareiviai, nebelaužydami Kristaus kaulų, liudija, kad Išganytojas numirė ant kryžiaus.

Bet Romos kareivių disciplina buvo labai smarki, už neišpildymą įsakymo buvo labai didelė bausmė. Tatai vienas iš nusiųstųjų kareivių Longinas, lyg bijodamas, kad ir nebegyvame Kristaus kūne kaip nors neatsirastų gyvybės, norėdamas padaryti viską, kas galima, kad Kristus nebeatgytų, ragotine perdūrė Išganytojo šoną ir širdį. Bet ir tuomet jokio gyvybės ženklo nebepasirodė.

Jei Kristus tuomet dar ir būtų buvęs gyvas, perdūrus ragotine jam šoną ir širdį, būtų netrukus numiręs.

Šv. Jonas apaštalas, kurs tuomet buvo netoli nukryžiuotojo Kristaus, sako, kad iš perdurto ragotine šono išėjo kraujo ir vandens (Jo. 19, 34).

Kraujo ir vandens iš šono išėjimas taip pat liudija, kad Kristus numirė ant kryžiaus.

Nuimtas nuo kryžiaus Kristaus kūnas nuo galvoviršio iki kojų apačios buvo suvyniotas į drobulę persėdusią kvepiančiais aliejais. Jei Kristus būt ir nenumiręs ant kryžiaus, jis būt nutroškęs nuo tokio suvyniojimo.

Kad Kristus numirė ant kryžiaus, tai liudija ir patys aitrieji Kristaus priešininkai: pariziejai ir žydų kunigai. Jie buvo pilni suktybių ir visomis pajėgomis stengės, kad žmonės neįtikėtų į Kristaus prisikėlimą. Ir kada Kristus prisikėlė, tiems gudriems sukčiams neįeina nė į galvą sakyti, kad Kristus nenumirė ant kryžiaus, kad jis buvo gyvas, tik apalpęs palaidotas, o paskiaus, grabe begulėdamas, atsigavo ir išėjo iš grabo.

Delko jie to nekalbėjo? Delto, kad žmonės tokiomis pasakomis būtų netikėję, nes didžios žmonių minios matė Kristų ant kryžiaus mirštantį ir numirusį. Taigi Kristaus numirimas žydams buvo aiškiai žinomas.

Kadangi pariziejai ir žydų kunigai gerai žinojo, jog Kristus numirė ant kryžiaus, tat jiems ir nerūpėjo, kad Kristus atsigautų ir, atsigavęs beišeitų iš grabo. Jiems terūpėjo, kad apaštalai neišvogtų Kristaus kūno ir nepaskelbtų jį atsikėlusį iš numirusių. Delto jie eina pas Pilotą ir prašo jo, kad prie Kristaus grabo būtų pastatyta ginkluotų kareivių sargyba.

Ir žydai, ir stabmeldžiai žinojo, kad Kristus numirė ant kryžiaus. Kai šv. Petras ėmė viešai žydus

kaltinti, kad jie nužudė Išganytoją, ir kad tas Išganytojas prisikėlė iš numirusių, nė vienam žydui, nė vienam stabmeldžiui neatėjo į galvą priešintis šv. Petrui ir sakyti, kad Kristus nebuvo numiręs, delto ir prisikelti negalėjo. Visi tylėjo, nes Kristaus numirimas buvo visiems žinomas.

Žodžiu, Jeruzolimo gyventojai ir visas jų elgimos rodo, kad Kristus buvo numiręs.

Kristų nuėmė nuo kryžiaus ir palaidojo jo prieteliai. O juk jie būtų Kristaus nelaidoję, jei būtų matę, kad Kristus dar tebėra gyvas.

Bet ypatingai svarbus čia yra Marijos Dievo Motinos liudijimas. Juk Kristų laidojo ir ji pati. Argi kas gali manyti, kad ji, matydama savo mieliausį Sūnų dar gyvą, būtų jį laidojusi? Ar daug rasite tokių motinų, pagaliau ir pačių blogųjų, kuri atradusi savo sūnų sužeistą, sukruvintą, bet dar gyvą, jo negaivintų, bet jį gyvą palaidotų. Toki motina būtų biauresnė už žvėrį, ir tokių motinų vargiai kur rasi bent vieną. O Marija buvo iš visų motinų geriausia. Jos Sūnus buvo iš visų geriausis ir mylimiausis. Delto, nebent koks pamišėlis galėtų manyti, kad Marija, atradusi savo mieliausį Sūnų, taip baisiai sudraskytą, bet dar gyvą, jo negaivino, bet jį gyvą palaidojo. Ne, jei Marija būtų radusi savo Sūnų dar gyvą, ji būtų jį gaivinusi, o nelaidojusi gyvą. Jei ji laidojo Išganytoją, tai delto, kad jis jau buvo numiręs.

Jei koks užsispyrėlis ir po to dar bandytų kalbėti, kad Kristus buvo palaidotas nenumiręs, tokio užsispyrėlio paklausčiau: „Jei Kristus nenumirė nukryžiuotas, tai kokia liga jis numirė? Jei Kristus ne-

numirė ant Kalvarijos kalno ant kryžiaus, tai kur, kurioje vietoje jis numirė? Jei jis nenumirė didžiajame penktadienyje, tai kuomet jis numirė? O gal jis iki šiol tebėra nenumiręs? Tai pasakyk, kur jis yra, kurioje šalyje, kuriame mieste gyvena jis?" Bet į tuos klausimus nė vienas netikėlis neturi jokio atsakymo, nes Kristus tikrai numirė ant kryžiaus.

Gydytojas. — Kad Kristus mirė ant kryžiaus, įrodymai yra tokie stiprūs ir tokie aiškūs, kad nieks negali apie tai abejoti, nebent koks nesveiko proto žmogus.

Advokatas. — Nors ir tikras dalykas, kad Kristus numirė ant kryžiaus, vis delto aš nenorėčiau tikėti, kad jis prisikėlė iš numirusių. Apaštalai galėjo išvogti jo kūną iš grabo ir paskelbti, kad Kristus kėlės iš numirusių.

Inžinierius. — Tą patį bandė skelbti ir anų laikų pariziejai su žydų kunigais, bet tos jų melagystės greitai išėjo aikštėn.

Buvo šitaip. Dar prieš savo kančią Išganytojas pranešė apaštalams, kad jis turi kentėti, numirti, ir trečią dieną prisikelti iš numirusių. Tai žinojo ir pariziejai ir vyriausieji žydų kunigai. Jiems labai rūpėjo, kad Kristaus kūnas nebūtų išvogtas. Delto jie pastatė prie Kristaus grabo ginkluotų kareivių būrį, o patį grabą užantspaudavo (užpečėtijo).

Nors žydų kunigai ir pariziejai darė tokias pastangas, Kristaus pranašavimai įvyko: trečiai dienai auštant, Išganytojas garbingai prisikėlė iš numirusių.

Išsigandę grabo sargai bėgo į Jeruzolimo miestą ir, sutikę, visiems pasakojo, kad Kristus prisikėlė iš numirusių, jiems jo grabą besergstant (Mat. 28, 1—8).

Išgirdę tokią naujieną žydų vyresnieji kunigai ir pariziejai, nusigando. Jiems pasidarė baugu, kad žmonės, sužinoję Kristaus prisikėlimą, nepamestų žydų tikėjimo ir neįtikėtų į Kristų. Delto jie nutarė papirkti grabo sargus. Duodami sargams daug pinigų, jie uždraudė skelbti, kad Kristus prisikėlė, ir įsakė jiems meluoti: „Sakykite, girdi, kad mums bemiegant, atėjo naktį Jo mokiniai ir išvogė Jį" (Mat. 28, 13). Tokiomis melagystėmis jie neįtikino žmonių. Kiekvienas protingas žmogus galėjo jiems tuoj atsakyti: „Jei jūs miegojote, kaip galėjote matyti, kad apaštalai atėjo ir išvogė Kristaus kūną. O jei nematėte, iš kur žinote, kad apaštalai išvogė, ir kaip galite tai sakyti? O jei matėte, dėlko leidote vogti?

Kad Kristus atsikėlė iš numirusių, tai liudijo ir patys grabo sargai, kol nebuvo žydų papirkti. Tai liudija ir pats bandymas papirkti grabo sargus (Mat. 28, 12). Juk jei Kristus neprisikėlė, kam bebandyti sargus papirkti, kam jiems beįkalbinėti, kad jie meluotų.

Jei apaštalai būtų išvogę Kristaus kūną, kaip jie visi galėjo susitarti tai padaryti, dėlko nė vienas iš jų paslapties neišdavė.

Apaštalai negalėjo vogti Kristaus kūno jau ir dėlto, kad nebuvo čia jokio reikalo, nes arba jie tikėjo, kad Kristus prisikels iš numirusių, arba netikėjo. Jei jie tikėjo, kam bevogti jo kūną, kad jis ir be vogimo prisikels, o jei netikėjo, tad jie netikėjo nė tuo, kad Kristus yra pažadėtasis Išganytojas.

Tokiu atvėju apaštalai būtų turėję šitaip galvoti:

Kristus kartkartėmis kalbėjo, kad jis prisikels iš numirusių. Jei Kristus iš numirusių neatsikėlė, tai jis neįvykdė savo žadėjimų. O jei jis neįvykdė savo žodžio, jis nėra pažadėtasis Išganytojas. O jei jis nėra pažadėtasis Išganytojas, tai kam jo kūną bevogsi, kam tas kūnas reikalingas.

Ir ko apaštalai galėjo laukt už tokį darbą? Šiame gyvenime jie tegalėjo laukti, kad galingi Kristaus priešininkai juos visur persekios, o po mirties jiems grėsė amžinas pražuvimas už prigaudinėjimą milijonų žmonių. Atsiminkite, kad nėra pasaulyje nė vieno žmogaus, kurs eitų vogti tam, kad susilauktų tokių dalykų.

Eiti ir išvogti Kristaus kūną, kurį saugoja ginkluotų kareivių būrys, reikėjo didelės drąsos. O apaštalai neturėjo tokios drąsos. Jie buvo labai bailūs. Kai Kristus buvo suimtas Alyvų daželyje, apaštalai, išsigandę, išbėgiojo. Šv. Petras pasislėpdamas, tiesa, nuėjo į Kaifo kiemą, bet čia tarnaitės paklaustas, pabūgo ir tris kartus Kristaus išsigynė.

Jei apaštalai, Alyvų darželyje, pabūgę, apleido Kristų, kaip jie drįs vogti Kristaus kūną iš grabo, kurį saugojo tam tyčia pastatyti ginkluoti kareiviai.

Ant grabo buvo uždėtas valdžios antspaudas. Apaštalai numanė, koki būtų bausmė už išvogimą kūno ir už sulaužymą antspaudo.

Kad apaštalai būtų ir norėję išvogti Kristaus kūną, vistiek būtų negalėję to padaryti. Kristaus kūnas buvo palaidotas grabe, kurs buvo iškirstas uolos kalne ir atrodė lyg koki lindynė. Iš trijų šalių buvo uolos kalnas, o iš ketvirtos šalies buvo įėjimas

į grabą. Prie to įėjimo stovėjo ginkluoti kareiviai ir saugojo Kristaus kūną. Norint pasiekti Kristaus kūną, reikėjo arba persikasti per uolos kalną arba eiti pro įėjimą į grabą.

Persikasti per akmens kalną buvo negalima, būtų reikėję jį plaišinti su paraku ar dinamitu. Bet nei parako, nei dinamito tuomet nebuvo. O jei eisi prie Kristaus kūno pro įėjimą, neleis ginkluota sargyba.

Be to, įėjimas į grabą buvo užristas dideliu akmeniu. Jei sargai ir būtų užmigę, jie būtų tuoj atsibudę, beritant nuo įėjimo tą akmenį, o jo neatritinus, nebuvo galima pasiekti Kristaus kūno. Tatai, kaip matote, prieiti prie Kristaus kūno buvo negalima.

Kareiviai negalėjo būti apaštalų papirkti, nes už leidimą išvogti sargybai grėsė labai didelė bausmė, o nuo tos bausmės išsisukti nebuvo kaip. Tad, apaštalai kad ir būtų norėję išvogti Kristaus kūną, to padaryti nieku būdu negalėjo.

Apaštalai negalėjo išvogti Kristaus kūno ir dėlto, kad tuo laiku buvo žydų velykos. Žydai tuomet buvo susirinkę į Jeruzolimą iš visos žydų žemės. Jų ten buvo apie du milijonu. Taigi Jeruzolimos miestas buvo tuomet žydų lyg kimšte prikimštas. Kaip galėjo apaštalai išnešti išvogtą numirėlį taip, kad iš tos žmonių minios nė vienas to nepamatytų?

Nieks nematė apaštalų, nešančių numirėlį dėlto, kad jie Kristaus kūno nevogė ir nenešė.

Nors žydai ir skelbė, kad apaštalai išvogę Kristaus kūną, bet į tą tariamąjį išvogimą nė patys netikėjo. Jei Kristaus kūnas būtų buvęs išvogtas, jį

surasti būtų buvę nesunku. Juk kūnas tai ne adata, jo bile kur nepaslėpsi. Nuvežti toli taip pat nenuveši, nes tuomet nebuvo geležinkelių. O to neva išvogtojo kūno žydai nė ieškote neieškojo. Dėlko? Dėlto, kad jie žinojo, jog Kristaus kūno nieks neišvogė, bet prisikėlė Kristus iš numirusių.

Kad apaštalai neišvogė Kristaus kūno, aišku ir iš to, kad nei apaštalai už išvogimą, nei sargai už leidimą išvogti, niekuomet nebuvo traukiami nei į teismą, nei baudžiami. Dėlko nebuvo nubausti nei apaštalai už išvogimą, nei kareiviai už leidimą išvogti? Dėlto, kad žydai gerai žinojo, kad jie yra nekalti. Nekalti apaštalai, nes jie Kristaus kūno nevogė, nekalti kareiviai, nes jie Kristaus kūno vogti nėra leidę. O jei Kristus Pats prisikėlė, tai čia vėl nekalti nei vieni, nei kiti.

Visas tolimesnis apaštalų gyvenimas rodo, kad jie buvo visai įsitikinę, jog Kristus tikrai prisikėlė iš numirusių.

Bet visų didžiausis ir visų aiškiausis įrodymas, kad Kristaus kūno nieks neišvogė, yra tas, kad Kristus tikrai prisikėlė iš numirusių, prisikėlęs, gyveno ant žemės keturias dešimtis dienų, kartkartėmis pasirodė ne vien patiems apaštalams, bet ir šimtams tikinčiųjų, o paskiau įžengė į dangų.

Jei apaštalai būtų Kristaus kūną tikrai išvogę ir pastatę į kokią kertę, argi tuomet būtų Kristus kartkartėmis pasirodęs apaštalams, su jais vaikščiojęs, kalbėjęs, valgęs, juos mokinęs ir t. t. Juk numirėliai nei vaikščioja, nei valgo, nei šneka. O kas vaikščioja, kas kalba, tas yra gyvas.

Advokatas. — Dabar ir man visai aišku, kad apaštalai neišvogė Kristaus kūno. Bet kaip Tamsta įrodysi, kad Kristus prisikėlė iš numirusių?

Inžinierius. — Kristaus prisikėlimas yra taip aiškiai įrodomas, jog nebepalieka šiuo atveju jokių abejojimų. Buvo šitaip.

Kristų palaidojus, įėjimas į grabą, kaip jau minėjome, buvo užritintas dideliu akmeniu. Trečią dieną anksti rytą eina maldingos moterys patepti Išganytojaus kūną brangiais kvepiančiais aliejais ir, eidamos, susirūpinusios kalbėjo: kas mums nuritins tą sunkų akmenį, kuriuo yra užristas įėjimas į grabą.

Atėjusios prie Kristaus grabo, jos nustebo: akmuo nuo grabo angos nuristas, Kristaus kūno grabe nebėra, o ant akmens besėdys angelas. Nusigandusias moteris angelas ėmė raminti, sakydamas: „nesibijokitę, žinau, kad Jėzaus nukryžiuotojo ieškote. Jo čia nebėra. Jis jau prisikėlė, kaip buvo žadėjęs... Greitai eikite pasakyti jo mokiniams, kad jis yra prisikėlęs“ (Mat. 28, 1—7; Mork. 16, 7—9); Luk. 24, 1—6).

Prisikėlęs iš numirusių Kristus pasirodė Marijai Magdalenai ir kitoms moterims, kurios ją lydėjo. Velykų rytą jos visos grįžo nuo Kristaus grabo, ir štai pakeliui „jas sutiko Jėzus ir tarė: Sveikos. O jos prisiartino, apkabino jo kojas ir jį pagarbino“ (Mat. 28, 9; Mark. 16, 9; Jo. 20, 14—18).

Marija Magdalena ir kitos moterys, kurios regėjo Kristų, pranešė apaštalams, kad Kristus prisikėlė iš numirusių, bet šie netikėjo, kad tai būtų tiesa.

Gydytojas. — Ar žinai, kad ir aš tuo pranešimu nenoriu tikėti. Man rodos, kad to prisikėlimo liudytojai bene bus apsirikę. Visai įsitikinę, kad Kristus kelsis iš numirusių, jie karštai laukė to pri-

sikėlimo. Delto jiems pasirodė akyse tai, ko visai ten nebuvo, o būdami lengvatikiai, jie tuoj ir įtikėjo, kad Kristus prisikėlė iš numirusių ir tą jo prisikėlimą ėmė skelbti žmonėms.

Inžinierius. — Gal Tamsta ir galėtumei taip manyti, jei Kristų prisikėlusį būtų matęs kokį vieną moteriškė, kurios nervai yra suirę. Bet Kristų prisikėlusį matė ir apaštalai ir daug šiaip jau žmonių. Jie matė prisikėlusį Išganytoją ne vieną, bet daug kartų, ne vienoje vietoje, bet įvairiose vietosė, ne vienu laiku, bet ir dieną ir naktį.

Jei apaštalai ir kiti Kristaus mokiniai būtų nematę prisikėlusio Išganytojo, jei jiems būtų tik taip akyse pasirodę, tai jie tebūtų tik matę, o jie Kristų atsikėlusį ne vien matė, bet ir girdėjo jį mokantį.

Jei Kristus iš numirusių neprisikėlė, jei apaštalai ir kiti Kristaus sekėjai tematė ne patį Išganytoją, bet kažkokią šmėklą, tuomet Kristaus kūnas turėjo būti grabe.

Šv. Petras per sekmines viešai skelbė žydams, kad Kristus prisikėlė iš numirusių. Apie Kristaus iš numirusių prisikėlimą, apaštalai kalbėjo ir vyriausiame žydų teisme. Jei Kristus neprisikėlė iš numirusių, kaip galėjo apaštalai taip kalbėti? Juk kiekvienas galėjo nuvesti apaštalus ir kitus žmones prie Kristaus grabo ir ten parodyti grabe gulintį jo kūną, sakydamas: žiūrėkite, kaip atrodo tas apaštalų skelbiamasis Kristaus prisikėlimas.

Taip parodę grabe gulintį Kristaus kūną, žydai būtų tuoj užčiaupę apaštalams burną ir sunaikinę žmonių tikėjimą į Kristaus prisikėlimą. Visi būtų pa-

mate apaštalų prasimanymus, vienu sykiu būtų buvęs sunaikintas visas apaštalų skelbimas, taip nemalonus žydų vadams.

Advokatas. — Ir aš pats taip padaryčiau. Jei kas pradėtų skelbti, kad jo bičiulis prisikėlė iš numirusių, paimčiau jį už rankos, nuvesčiau prie jo bičiulio grabo ir parodyčiau jam bepūnantį bičiulio kūną, sakydamas: žiūrėk, šitai, kaip tavo bičiulis atsikėlė iš numirusių. Tuomet jis įsitikintų, kad jo bičiulis iš numirusių neprisikėlė.

Inžinierius. — Ir žydų vadai taip galėjo padaryti apaštalams. Bet jie to nepadarė. Dėlko žydų vadai taip nepadarė, nors jiems taip rūpėjo, kad žmonės netikėtų į Kristaus prisikėlimą. Jie nepadarė delto, kad žinojo, jog grabe Kristaus kūno nebėra, kad Kristus prisikėlė iš numirusių, kaip jiems kad buvo pranešę grabo sargai.

Kad Velykų rytą Kristaus grabas buvo tuščias, tai vienu balsu liudija visi evangelistai. Tai liudija ne vien ten buvusios moterys, bet ir apaštalai: šv. Petras su šv. Jonu, kuriuodu Velykų rytą buvo nuėjusiu prie Kristaus grabo ir rado jį tuščią.

Tas dalykas, kad Velykų rytą Kristaus grabas buvo tuščias ir kad Kristus prisikėlęs iš numirusių pasirodė savo mokiniams, pastatė netikėlius į neišeinamą padėtį ir verste verčia juos pripažinti, kad Kristus tikrai prisikėlė iš numirusių.

Nei apaštalai, nei kiti Kristaus mokiniai visai nebuvo linkę tikėti į Kristaus prisikėlimą. Priešingai, jie buvo labai linkę netikėti, kad Kristus prisikėlė iš numirusių.

Kada Marija Magdalena ir kitos moterys sakės mačiusios prie Kristaus grabo angelus ir patį Kristų prisikėlusį, apaštalai jomis netiki. Ir patys apaštalai, neradę Kristaus kūno grabe nemano, kad jis prisikėlė, bet mano, kad jį kas išvogė. Pagaliau ir pati Marija Magdalena, radusi tuščią Kristaus grabą, nemano, kad jis prisikėlė iš numirusių, bet dairos aplink, teiraujasi, kas paėmė Kristaus kūną ir kur jį padėjo.

Tą pačią dieną, kada Išganytojas prisikėlė, du Kristaus mokiniu ėjo į miestelį, vadinamą Emaus. Jiedu buvo girdėjusiu, kaip moterys, sakės mačiusios prisikėlusį Kristų, bet jiedu netikėjo į tą prisikėlimą.

Pakeliui ir jiemdviem pasirodė prisikėlęs Išganytojas. Jis kartu su jais ėjo, barė juos už jų silpną tikėjimą (Luk. 24, 13 ir sek.).

Kada juodu Išganytoją pažino, jis išnyko iš jų akių, o jiedu skubiai sugrįžo į Jeruzolimą papasakoti apaštalams, kad ir jiedu matė prisikėlusį Kristų.

Tą pačią dieną prisikėlęs Kristus pasirodė ir šv. Petrui.

Velykų vakarą apaštalai ir kai kurie Kristaus mokiniai susirinkę kalbėjos apie Kristaus prisikėlimą. Jie netiki moterimis, kurios sakosi mačiusios angelus prie grabo ir patį Kristų prisikėlusį.

Taip jiems bekalbant, įeina sugrįžusiuoju iš Emaus mokiniu ir ima pasakoti, kad ir jiemdviem pasirodė Kristus.

Buvo jau vėlus laikas. Susirinkusieji Kristaus mokiniai bijojo žydų, dėlto namų durys buvo už-

darytos (Jo. 20, 19). Jiems tebesikalbant, įėjo Jėzus pro uždarytas duris, atsistojo jų viduryje ir tarė jiems: „Ramybė jums, tai aš; nebijokite“ (Luk. 24, 36; Jo. 20, 19). Tas nelauktas ir stebuklingas pro uždarytas duris Kristaus įėjimas, sukėlė apaštaluose baimės ir abejojimo. Jiems rodės, kad čia bene tik bus koki dvasia ar šmėkla pasirodžiusi.

Jėzus stengias pašalinti jų abejojimus ir baimę, sakydamas: Ko jūs bijote? Dėlko tokios mintys lenda į jūsų širdį? Prisiartinęs prie jų, Išganytojas rodo jiems savo žaizdas, sakydamas: žiūrėkite į mano rankas ir kojas, įsitikinkite, jog tai aš pats. „Čiupinėkite, žiūrėkite; juk dvasia neturi kūno ir kaulų, kaip kad matote mane turint“ (Luk. 24, 36—40).

Mokiniai, apžiūrėję Kristaus žaizdas, džiaugės, suradę savo mylimiausį Mokytoją. Bet vis dėlto jų abejonės ne visai teišnyko iš jų minčių.

Jėzus, tai žinodamas ir norėdamas visai juos įtikinti, kad nebebūtų jų mintyse jokio abejojimo, sako: „Ar neturite čia ko valgyti? Jie padavė Jam keptos žuvies dalį ir medaus korį. Paėmęs Kristus valgė jų akivaizdoje ir kas liko jiems atidavė“ (Luk. 24, 41—43; Jo. 20, 19—21).

Atidavęs valgio likučius, Kristus vėl sako savo apaštalams: „Ramybė tebūnie su jumis. Kaip Tėvas mane siuntė, taip ir aš jus siunčiu. Tai pasakęs, jis kvėpė į juos ir jiems tarė: Imkite Šventąją Dvasią. Kam nuodėmes atleisite, tam jos bus atleistos, ir kam sulaikysite, jos bus sulaikytos“ Jo. 20, 21, 22). Tais žodžiais Išganytojas įstatė išpažinties sakramentą.

Tai antroji dieviška galybė, kurią gavo apaštalai. Pirmąją dievišką galybę Kristus suteikė apaštalams didžiajame ketvirtadienyje per paskutinę vakarienę. Tuomet jiems davė Kristus galybę duoną ir vyną paversti į jo kūną ir kraują.

Šitasai Išganytojo pasirodymas visai įtikino apaštalus ir kitus ten buvusius Kristaus mokinius. Dabar jiems buvo aišku, kad Išganytojas tikrai prisikėlė iš numirusių. Juk jie patys matė jį prisikėlusį, su juo kalbėjo, apčiupinėjo jo rankas kojas, ir žaizdas, kartu su juo valgė. O kas kalba, kas valgo, kas vaikščioja, tas yra gyvas.

Bet Dievas taip padarė, kad tuomet kartu su kitais apaštalais nebuvo šv. Tomo. Kai kiti apaštalai ėmė jam kalbėti: matėme Kristų prisikėlusį iš numirusių, jis jiems griežtai pasipriešino, sakydamas: kol pats nepamatysiu jo rankose vinių dūrių, kol neįdėsiu savo piršto į vinių vietą, kol neįdėsiu savo rankos į jo šoną, tol neįtikėsiu (Jo. 20, 24, 25). Šitai kokių įrodymų reikalavo apaštalai, kad įsitikintų, jog Kristus tikrai prisikėlė iš numirusių.

Kaip matote, Tomas atsisako tikėti ir savo draugais. Jis atsisako tikėti pagaliau ir savo pačiės akims ir savo ausims. Kad įtikėtų, jog Kristus prisikėlė iš numirusių, Tomas nori ne vien paliesti Jėzaus rankas ir kojas, bet dar reikalauja įdėti savo pirštus į jo žaizdas, tas žaizdas išmatuoti ir tik tuomet jis tegalis įtikėti į Kristaus prisikėlimą iš numirusių.

Tomo netikėjimas turėjo būt perlaužtas.

Praėjus po to aštuonioms dienoms, visi apaštalai buvo susirinkę. Su jais kartu buvo ir Tomas. Jėzus įėjo pas juos pro uždarytas duris, atsistojo tarp jų ir tarė jiems: Tebūnie ramybė jums. Po to jis tarė Tomui: „Įdėk čia savo pirštą, žiūrėk mano rankas, ištiesk savo ranką ir įdėk į mano šoną ir nebūk netikėlis, bet tikintis“ (Jo. 20, 24—27). Šv. Tomas įdėjo pirštus į Kristaus žaizdas, jas išmatavo ir tik tuo būdu teįsitikino, kad Kristus tikrai prisikėlė iš numirusių. Tuomet jo fanatiškas netikėjimas pasikeitė į karštą tikėjimą, ir jis, puldamas po Kristaus kojų, sušuko: „Mano Viešpats ir mano Dievas“ (Jo. 20, 28).

Tas netikėlio Tomo tokiuo apčiuopiamu būdu įsitikinimas yra ir bus iki pasaulio pabaigos jokiais sofizmais nesugriaunamas liudijimas, kad Kristus tikrai prisikėlė iš numirusių.

Kristaus prisikėlimas iš numirusių yra didžiausis stebuklas, bet jis ir paliudytas yra griežčiausiais patyrimais. Kristaus prisikėlimas yra taip didelis stebuklas, kad jis verste verčia kiekvieną netikėlį pripažinti, jog Kristus yra Dievas. Jo prisikėlimo įrodymai yra tokie galingi ir tokie aiškūs, kad visi netikėlių išsisukinėjimai dingsta, kaip tamsybės, saulės šviesai įspindus.

Žydų velykoms pasibaigus, minios žmonių grįžo namo. Su kitais kartu grįžo ir apaštalai. Jie sugrįžo į Galilėją, į Kafarnaumo miestą, kurs buvo prie Genezareto ežero. Čia šv. Petras turėjo savo namus ir laivelį.

Kartą šv. Petras su kitais apaštalais laivelyje išplaukė žvejoti. Žvejoję, vargę per visą naktį, jie nieko nepagavo. Rytui išaušus, grįždami namo, apaštalai pamatė Kristų, bestovintį ant krašto. Išganytojas jiems liepė įleisti tinklą į dešinę laivelio šalį. Įleidę tinklą į nurodytą vietą, jie sugavo tokią daugybę žuvų, kad tinklas mažne plyšo.

Išlipę iš laivelio, apaštalai rado ant kranto sukurtą ugnį, žuvį padėtą ant žarijų ir duonos. Išganytojas pakvietė juos valgyti, padalijo jiems žuvį ir duoną.

Apaštalams pavalgius, Jėzus tris kartus paklausė šv. Petro: Petrai, ar myli mane, pagaliau ar myli mane daugiau, kaip šie? Šv. Petras atsakė: Viešpatie, tu žinai, kad aš tave myliu. Tuomet Kristus pavedė jam ganyti savo aveles ir savo avinėlius, tai yra valdyti visą Bažnyčią (Jo. 21, 15—17).

Sugrįžus apaštalams ir jiems besikalbant, kad Kristus tikrai prisikėlė, nemažai susirinko Kristaus sekėjų, kurie buvo išsiblaškę, Išganytojui numirus ant kryžiaus.

Tiems savo mokiniams Kristus pasirodė netoli Genezareto ežero. Jų buvo penki šimtai su viršum.

Šv. Pauliaus laikais daug jų dar tebegyveno. Jų liudijimu remiasi šv. Paulius, rašydamas korintiečiams.

Kristus siunčia savo apaštalus, mokyti visas pasaulio gimines, krikštyti žmones vardan Tėvo ir Sūnaus, ir Šventosios Dvasios.

Priešpaskutinį kartą Kristus pasirodė apaštalams, susirinkusiems Jeruzolime. Paskutinį kartą Išganytojas pasirodė ant Alyvų kalno.

Susirinkusiems Alyvų kalne visiems apaštalams ir daugeliui mokinių Išganytojas pažadėjo atsiųsti Šventąją Dvasią, palaimino juos ir garbingai įžengė į dangų.

Taigi įrodėme, kad Kristus tikrai buvo numiręs ant kryžiaus ir kad po to jis gyvas pasirodė daug kartų savo apaštalams ir mokiniams, su jais šnekėjo, vaikščiojo, valgė, davė jiems išmatuoti savo žaizdas. O tas, kurs vaikščioja, šnekasi, valgo, yra gyvas, o ne numiręs. Juk ir jūs gyvu laikote tokį žmogų, kurs šnekasi, vaikščioja, valgo.

Jei Kristus pirmiau buvo numiręs, o paskiau gyvas, tai rodo, kad jis prisikėlė iš numirusių, kad jis yra mirties Nugalėtojas, mūsų Išganytojas, atsiųstasis Mesijas, tikras Dievas.

Kristaus stebuklai yra šviečiąs dangiškas antspaudas, uždėtas ant jo mokslo. Stebuklais jis pradeda savo gyvenimą ant žemės, stebuklais išpintas yra visas jo veikimas. Stebuklingu iš numirusių prisikėlimu ir į dangų įžengimu jis pabaigė savo žemiškąjį gyvenimą.

Gydytojas ir advokatas. — Ir mums dabar aišku, kad Kristus yra Dievo Sūnus, tikras Dievas.

PABAIGA.

Inžinierius. — Dabar, žinodami, kad Kristus yra Dievas, pažvelkime dar kartą į jį kaipo į mūsų Išganytoją ir Mylėtoją.

Visas Kristaus gyvenimas yra pilnas geradarybių. Jo aukščiausis įsakymas yra: mylėsi Dievą visų labiau, o savo artimą, kaip save patį. Ir pats

šventumas, anot Išganytojaus, yra ne kas kitas, tik tyra, kilni Dievo ir artimo meilė. Jis pats neapsakomai mylėjo ir myli ne vien savuosius, bet ir nusidėjėlius (Mat. 9, 12).

Išganytojaus malonumas yra nė su kuo nesulyginamas. Jo būdo meilumas, lygu dangiškas kvapas, traukte traukia prie savęs kiekvieną geros valios žmogų. Jis eina į namus, kur tėvai raudoja numirusios dukters, pasigailėjęs jų, jis prikelia dukterį iš numirusių.

Pamatęs našlę, verkiančią numirusio sūnaus, susigraudenęs, jis prikelia jį iš numirusių ir atiduoda jį motinai.

Pažvelgęs į Jeruzolimo miestą, kurs rengė jam baisias kančias ir mirtį ant kryžiaus, atsiminęs ateinančią tam miestui nelaimę, Kristus verkia, jo gailėdamasis ir sakydamas: „Jeruzolime, Jeruzolime, kuris žudai pranašus ir akmenimis užmuši tuos, kurie pas tave siųsti, kiek kartų aš norėjau surinkti tavo vaikus, kaip kad višta surenka savo viščiukus po sparnais ir tu nenorėjai“ (Mat. 23, 37). „Nes ateis tau diena, kada neprieteliai apsups tave pylimu, apguls tave, suspaus tave iš visur, parblokš ant žemės tave ir tavo vaikus, kurie yra tavyje ir nepaliks tavyje akmens ant akmens, nes tu nepažinai savo aplankymo laiko“ (Luk. 19, 43, 44).

Jis verkia prie Lozoriaus grabo. Eidamas su kryžiumi į Kalvarijos kalną Išganytojas pamatė jo verkiančias moteris. Jis, tartum, užmiršta savuosius skausmus ir besirūpina jas nuraminti.

Ir patiems didiesiems nusidėjėliams Išganytojas yra geriausias tėvas. Jis rūpestingai ješko nusidėjė-

lių, kad juos išgelbėtų nuo pražuvimo, o grįžtančius meilingai priima.

Kad padrąsintų nusidėjėlius pamesti nuodėmes ir sugrįžti prie Jo, Kristus save lygina su ganytoju, kurs išsivarė į tyrus šimtą avelių. Prapuolus vienai, jis eina ieškoti prapuolusiosios. Kaip uoliai ir su kokiu pasišventimu jis ieško jos!

O atradęs, maloniai ją paima, deda ją ant savo pečių ir džiaugdamos neša ją namo.

Sugrįžęs namo, sukviečia savo prietelius ir kaimynus, sakydamas: džiaugkitės ir linksminkitės su manim, nes suradau savo prapuolusiąją avelę (Luk. 15, 4—8).

Taip Kristus ieško kiekvieno nusidėjėlio.

Kad dar labiau užtikrintų, jog ir didžiausi nusidėjėliai, grįždami prie Dievo, tikrai suras meilingą priėmimą, Kristus lygina save su tėvu, kurs turėjo du sūnus. Jaunesnysis sūnus buvo palaidūnas. Pasiėmęs iš tėvo savo dalį, jis iškeliavo į svetimą kraštą. Ten blogai gyvendamas, praleido visą savo turtą ir įkrito į skurdą. Spaudžiamas skurdo ir kęsdamas badą, jis norėjo pasisotinti bent tuo, ką kiaulėms duoda, bet ir to jam nieks nedavė.

Tuomet jis atsiminė savo tėvą sakydamas: mano tėvo namuose tiek daug samdininkų, ir jie visi sotūs, o aš, jo sūnus, čia badu mirštu. Kelsiuos ir eisiu pas savo tėvą, ir sakysiu jam: tėve, aš nusidėjau dangui ir tau. Jau nebeesu vertas vadintis tavo sūnumi, laikyk mane bent savo samdininku.

Taip apgalvojęs palaidūnas sūnus grįžta pas savo tėvą.

Tevas iš tolo pamatęs grįžtantį sūnų, lyg miršte užmiršta jo nusidėjimus, o, gailestingumo sujaudintas, bėga jo susitikti. Sutikęs, apkabina, bučiuoja jį, glaudžia jį prie savo širdies.

Toks malonus ir toks nenupelnytas tėvo priėmimas sugraudina palaidūno širdį. Gailesčio suimtas, jis bando išpažinti tėvui savo nusidėjimus ir nužemintai prašyti jų atleidimo.

Tėvas pertraukia jo kalbą, įsako tarnams: greit atneškite mano sūnui gražiausius drabužius, aprėdykite, apaukite jį, užmaukite jam žiedą ant rankos, iškelkite pokylį. Džiaugkimės ir pokyliaukime, nes šitas mano sūnus buvo numiręs ir vėl atgijo, buvo pražuvęs ir vėl atsirado.

Ir Kristus sako, kad toki bus linksmybė danguose dėlei kiekvieno nusidėjėlio, kurs visa širdimi grįžta prie Dievo (Luk. 15, 11—25).

Tą Kristus patvirtino ir savo darbais. Šit vieša paleistuvė puola po Jo kojų, ašaromis jas mazgoja, savo plaukais jas šluosto. Tai matydami, žydai piktinas, o Išganytojas maloniai atleidžia jos nuodėmes (Luk. 7, 44—48).

Kada šv. Petras užsigynė Kristaus ir užsigynė tuo laiku, kada Išganytojas ir už jį pradeda savo kančias, Kristus nebaria jo už tai, bet meilingai pažvelgė į jį ir jam, mėtavojančiam, atleido jo nusidėjimus.

Kada piktadaris Dizmas, kartu su Kristum nukryžiuotas, paprašė Išganytojaus pasigailėti, sakydamas: „Viešpatie, atsimink ir mane, kuomet įeisi į savo karalystę". Jėzus jam tuoj atleidžia nuodėmes ir žada rojų, sakydamas: „Iš tikrųjų; sakau

tau, šiandien tu būsi su manim rojuje“ (Luk. 23, 42, 43).

Išganytojas taip myli žmones, jog mums atiduoda pats save Švenčiausiame Sakramente, kad valgytume Jo kūną, ir gertume Jo kraują ir tokiu būdu Jis gyventų mumyse, o mes Jame“ (Jo. 6, 57). Jėzus trokšte trokšta, kad mes Jį priimtumėm šv. Sakramente.

Kad Kristus neapsakomai mus myli, tai jis įrodė savo kančiomis, kurias iškentė del mūsų.

Įsteigęs Šv. Sakramentą, Kristus išėjo su apaštalais į Alyvų kalną. Čia Išganytoją suėmė neapsakomas nuliūdimas. Jis pasiryžo atlyginti Dievo teisybei už visus visų žmonių nusidėjimus. Tų nuodėmių, tų biaurumų tvanas taip baisiai kankino Jėzų, kad „jo prakaitas pasidarė, kaip lašai kraujo, varvančio žemėn“ (Luk. 22, 44).

Tuo tarpu atėjo būrys žydų su virvėmis, su vezdais suėmė Išganytoją, surišo jį kaip kokį piktadarį ir nuvedė prie Kaipo. Čia jau buvo susirinkę žydų vyresnieji. Jie nuteisė Kristų mirti.

Buvo vėlybas laikas. Iki rytui išauštant, žydai įstūmė Išganytoją į biaurų kalėjimą. Ta naktis kalėjime buvo baisi. Sukurstyti žydų vadų tarnai kankino Jėzų biauriausiu būdu: Pririšę Kristų prie stulpo tie budeliai rovė Jo plaukus, spiaudė į Jo veidą, užrišę su skurliu Išganytojui akis, su lazda mušė per jo galvą ir tyčiojos, sakydami: pranašauk, Kristau, kas tau sudavė! Taip jie kankino Išganytoją iki pat ryto.

Rytui išaušus, žydai nuvedė Kristų pas Pilotą, kurs jį nusiuntė pas Erodą, Erodas išjuokė Kristų,

palaikė jį bepročiu, apvilko jį baltu rūbu ir vėl nusiuntė pas Pilotą.

Buvo žydų paprotys per velykas paleisti vieną kalinį. Tuomet buvo kalėjime didelis žmogžudys Barabas. Pilotas paklausė žydų, ką norite, kad paleisčiau, Kristų, ar Barabą? Sukurstyta žydų minia ėmė šaukti: paliuosuok Barabą, o Kristų nukryžiuok! Taip tatai žydų tauta pastatė Išganytoją žemiau už pačius žmogžudžius.

Tuomet Pilotas atidavė Jėzų nuplakdinti ir nukryžiuoti (Mat. 27, 23).

Kristus buvo išvilktas iš rūbų, pririštas prie akmeninio trijų pėdų aukščio stulpo. Prie stulpo viršaus, kur buvo geležies rinkis, buvo pririštos Kristaus rankos, o prie paties stulpo buvo pririštos kojos, kad nesusilenktų per kelius. Padėjimas buvo baisus, mušamas buvo visas kūnas. Jokiu kūno pasijudinimu nebuvo galima sumažinti smūgių baisumo. Pariziejų ir žydų kunigų kurstomi budeliai, plakė Kristų visu smarkumu. Vieniems budeliams nuvargus, stojo kiti ir toliau plakė.

Jau pačioje plakimo pradžioje Kristaus kūnas apsipylė krauju. Ilgiau plakdami budeliai sukapojo Kristaus kūną iki kaulų. Žemė pasriuvo Išganytojaus krauju. Galop, beplakant, vietomis pasirodė nuogi Jėzaus kaulai. Visas Kristaus kūnas nuo galvoviršio iki kojų apačių tebuvo viena baisi žaizda (Is. 1, 6).

Sužvėrėję budeliai tuo nepasitenkino. Nuplaktam Išganytojui jie užmetė ant pečių raudoną skurlį. Tai turėjo reikšti karališką apsiaustą. Uždėjo ant jo galvos arškėčių vainiką, įdavė jam nendrę ir

mušdami jį per galvą, spiaudydami į Jo veidą, priklaupdami, iš jo tyčiojos ir sakė: sveikas žydų karaliau! (Mat. 27, 27—30). Ilgi erškėčių dygliai, su lazdomis mušant, lenda į švenčiausią Išganytojo galvą. Visas veidas apteko krauju, pasriūvo krauju akys ir ausys.

Galop budeliai uždėjo ant Kristaus pečių sunkų kryžių ir išvedė jį į Kalvarijos kalną, kad Išganytoją nukryžiuotų tarp dviejų piktadarių. Ten nuvedę, budeliai velka lauk Kristaus drabužius kraujais prie žaizdų pridžiūvusius, deda kryžių ant žemės, gręžia skyles, guldo Kristų ant kryžiaus.

Vienas budelis užsilipo keliais ant Išganytojaus krūtinės, kitas laiko ištiestą Kristaus ranką, trečias ima storą geležies vinį, deda ją galu į Kristaus delną ir, užsimojęs kūju, kala ją į Jėzaus ranką. Sudrebėjo Jėzaus ranka, ištryško kraujas iš žaizdos, o stora, atbukusi vinis įtraukė į skylę rankos gyslas.

Prikalę dešinę ranką, budeliai pritempė prie skylės kairiąją ranką ir ją taip pat prikalė. Pritraukę virvėmis Kristaus kojas prie kryžiaus skylės ir jas prikalė storomis vinimis. . . .

Prikalę Kristu prie kryžiaus, budeliai stato kryžių su prikaltu Išganytoju. Krinta kryžius į duobę, plačiai išplėšdamas rankų ir kojų žaizdas.

Pažvelkime dabar bent truputį į savo Išganytoją, kaip jis miršta už mus prie kryžiaus prikaltas.

Koks kietas tas jo mirties patalas, tas kryžius šakotas! Per visą amžių, Jėzus neturėjo, kur galvos priglausti, dar labjau neturi kur jos priglausti nė

mirdamas. Jei ją priglaudžia prie kryžiaus, erškėčių vainiko dygliai dar labiau žeidžia jo galvą. Jei ją nuleidžia ant krūtinės, rankų žaizdos dar labiau plyšta, nebeišturėdamos kūno sunkumo. Ta Jėzaus galva, kuri šviečia dangiškos išminties ir galybės šviesa, kuri tiek rūpinos žmonėms kuo daugiausia gero padaryti, taip baisiai erškėčių sudraskyta.

Tos dvi Kristaus akys, kurios švietė pilnos dieviškos šviesos ir meilės, užvarvėjusios krauju, pasriuvusios ašaromis. Tos Išganytojaus rankos, kurios vienu mostelėjimu nutildė audras, padaugino duoną, teikė ligonims sveikatą, laimino žmones, taip baisiai prikaltos vinimis. Tos Kristaus kojos, kurios vaikščiojo vandens viršumi, kurios tiek kartų nuvargusios ieškojo ir mūsų, kaipo pražuvusios avelės, taip baisiai sužeistos!

Būdamas Dievas ir mirdamas už žmonių nuodėmes, Kristus matė visą žmonijos ateitį, visas jos blogumo bedugnes per amžių amžius. Jis matė ir mus visus, visus mūsų darbus. Jis miršta išjuoktas, ir pragariškai ištyčiotas. Taip mirdamas, jis meldžiasi už savo žudytojus, prašo dangiškojo Tėvo jiems atleisti, sakydamas: „Tėve, atleisk jiems, nes nežino, ką darą“ (Luk. 23, 34).

Galop nutilo tas Išganytojo balsas, kurs skelbė dangaus paslaptis, kurs numirėlius prikėlė, kurs taip meiliai kalbėjo pagaliau su nusidėjėliais.

Ta Išganytojaus širdis platesnė už dangų ir žemę, ta širdis, kuri taip myli ne vien šventuosius, bet ir

nusídėjėlius, grįžtančius prie Dievo, perdurta ragotine.

Kristus iškentė už žmones neapsakomas kančias. Kada kankiniai mirė už Kristų, jų kančios buvo pasaldintos dangišku suraminimu.

Ne taip mirė Jėzus. Jis miršta visų apleistas, išjuoktas, išniekintas, be jokio suraminimo, rodos, kad visas kančias pats sau paliko iškentėti.

Tatai taip Kristus mylėjo ir myli žmones, ne žodžiu, bet darbu. Taip mylėti tegali pats Dievas.

Gydytojas. — Ar žinai, drauge, kad aš iki šiol Jėzaus nepažinau ir nepažindamas, nė pats nežinau dėlko taip uoliai su juo kovojau. Aš manau, kad taip yra ir su kitais laisvamaniais, kurie taip įnirtę kovoja su Kristumi ir jo Bažnyčia.

Dabar aiškiai matau, kad Kristus yra mūsų brangiausias Išganytojas, tikras Dievas.

Kadangi Jis toks geras, toks gailestingas, ir aš turiu vilties, kad jis ir man atleis nuodėmes.

Dabar atsisakau nuo laisvamanių, išsižadu neprotingos laisvamanybės. Tegyvuoja Kristus, mano Viešpats, mano Išganytojas, mano Dievas, mano geriausis Tėvas ir Prietelis! Nuo šios dienos tampu jo tarnu!

Nuo to laiko gydytojas tapo karštu kataliku ir uoliu apgynėju Kristaus ir jo religijos.

Advokatas taip pat metė socializmą, atliko išpažintį, ėmė vaikščioti į bažnyčią ir tapo tikįs.

O inžinierius Budriūnas įstojo į vienuolyną ir buvo karštas Kristaus skelbėjas.

TURINYS.

	lakštas
Įžanga	3
Ar yra kada Kristus buvęs?	5
Kristus ar yra Dievas	9
Kristaus Dievybės įrodymai	10
I. Kristaus ypatybės	10
II. Paties Kristaus liudijimas	12
III. Pranašystės	17
IV. Kristaus paties pranašavimai	19
V. Kristaus stebuklai	21
1. Kristus darė stebuklus negyvosios gamtos srityje	21
2. Kristus gydė ligonius	24
3. Kristus išvarinėja velnius	28
4. Iš numirusių prikėlimai	29
VI. Dievo Tėvo paliudijimai	34
VII. Kristaus iš numirusių prisikėlimas	36
Pabaiga	55
Turinys	64

ŠVIESA IR GYVENIMAS" serijos

jau išėjo šios knygutės:

1. **„Dabartinių laikų baisybės"** **Parašė** D-ras A. Maliauskis. . . . Kaina 1 litas.

2. **„Didvyriai".** Par. D-ras A. Maliauskis Kaina 30 c.

3. **„Ar yra Dievas".** Parašė Kun. D-ras A. Maliauskis. . . . Kaina 30 c.

   Šitoje knygutėje išdėstyti įtikinantieji įrodymai labai suprantamoje kalboje.

4. **„Ar beverta tikėti?"** Parašė Kun. D-ras A. Maliauskis. . . . Kaina 30 c.

   Apie šitą knygutę kun. M. Vaitkus, „Ganytojaus" redaktorius, rašo: „Tai miniatiurinė tikėjimo bei religijos apologijėlė („Ganyt." Nr. 1, 1923).

5. **„Kristus ar yra Dievas".** Parašė Kun. D-ras A. Maliauskis. . . . Kaina 50 c.